



2024

lało w teatrze

Zebranie informacji:

Joanna Krukowska-Gulik, Joanna Zawadzka

Redakcja i korekta:

Katarzyna Piwońska

Projekt layoutu i skład:

Karolina Witowska i Joanna Koziej

Opisy projektów powstały na podstawie informacji przekazanych przez realizatorów warsztatów.

Program Lato w teatrze jest realizowany przez Dział Pedagogiki Teatru Instytutu Teatralnego im. Zbigniewa Raszewskiego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.



Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Wstęp

W 2024 roku zostało zrealizowanych 35 projektów Lata w teatrze – 19 z nich przygotowały samorządowe instytucje kultury, a pozostałe 16 to inicjatywy organizacji samorządowych.

Każda edycja przynosi coś nowego! W 2024 roku wprowadziłyśmy zmiany w regulaminie programu dotyczące przyznawania dofinansowań. Pierwsza z nich to rezygnacja z modułu Lato w teatrze+, drugą był wymóg przyznania połowy środków Wnioskodawcom, którzy nigdy wcześniej nie realizowali Lwt (z czego 50% miały stanowić projekty prowadzone w miejscowościach do 20 000 mieszkańców). W efekcie aż 24 turnusy odbyły się w małych miastach oraz na terenach wiejskich. Ważne jest dla nas, by program mógł docierać do nowych miejsc i wyrównywać różnice w dostępie do twórczych działań dla dzieci i młodzieży. Cieszy nas, że na pedagogiczno-teatralnej mapie Polski pojawiają się nowe ośrodki!

W tegorocznej edycji kontynuowałyśmy – w nowej strukturze – moduł wspierania zespołów projektowych, a osoby z zespołów mogły wziąć udział w szeregu działań organizowanych specjalnie dla nich. Jak co roku odbyły się także konsultacje z ekspertami i ekspertkami oceniającymi wnioski przeznaczone dla ośrodków, które nie otrzymały dotacji. W 2024 skorzystały z nich aż 34 podmioty!

W trasę ruszył namiot cyrkowy – tym razem objazdowy projekt wyłoniony został w konkursie na koncepcję przeniesienia gotowego spektaklu pod nasze białoniebieskie szapito. Zwyciężyło w nim przedstawienie Fundacji Teatr Latarnia „Kwiat paproci”. Opis spektaklu oraz informacje o trasie i wszystkich działaniach związanych z objazdem znajdują się w części archiwum dotyczącej Mobilnej Sceny Instytutu Teatralnego.

Dział Pedagogiki Teatru zaangażował się w prowadzenie dwóch środowiskowych wydarzeń: pierwsze to spotkanie „O dobrostanie dzieci i młodzieży w pracy pedagogiczno-teatralnej”, które odbyło się 25 marca w ramach „Palących tematów pedagogiki teatru”, a 7 października świętowaliśmy po raz drugi Ogólnopolski Dzień Pedagogiki Teatru. W archiwum dzielimy się krótkimi relacjami z tych wydarzeń.

Do zespołu Lata w teatrze dołączyła Joanna Zawadzka (w przeszłości związana z Teatroteką Szkolną), która zajmuje się koordynacją konkursu grantowego.



Zapraszamy do lektury!



LATO W TEATRZE W LICZBACH

KONKURS GRANTOWY

- 186 złożonych wniosków
- 35 dofinansowanych projektów
- 940 osób uczestniczących w projektach
- 370 osób zaangażowanych w realizację projektów
- 120 osób zaangażowanych w wolontariat w ramach projektów
- 53 pokazy finałowe
- 5000 osób oglądających finałowe pokazy
- 190 partnerów zaangażowanych w realizację projektów (wszyscy partnerzy wymienieni w sprawozdaniu wnoszący wkład finansowy, rzeczowy, merytoryczny, inny)

MOBILNA SCENA INSTYTUTU TEATRALNEGO

- 9 współpracujących ośrodków kultury
- 900 kilometrów trasy objazdu
- 14 pokazów spektaklu (w tym: 3 spektakle z tłumaczeniem na PJM)
- 16 artystów i artystek tworzących wydanie
- 385 uczestników i uczestniczek warsztatów
- 3300 widzów i widzek pokazów w namiocie





Opisy projektów

2024

WIELOGŁOSY

REALIZACJA: Gminne Centrum Kultury w Konstantynowie

MIEJSCE: Konstantynów

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Marlena Chwedoruk-Nowicka, Małgorzata Laszecka, Ewelina Niczyporuk, Paulina Połowniak-Gozdek, Aleksandra Rajska, Sylwia Szewczuk, Katarzyna Tucholska, Irena Wypych

Nasza inicjatywa włączyła dzieci i młodzież z Konstantynowa w tworzenie spektaklu opierającego się na lokalnych historiach. Podczas warsztatów integracyjnych osoby uczestniczące zapoznały się z ideą projektu i metodami pracy, a także stworzyły narzędzia do codziennej ewaluacji. W pierwszych dniach uczestniczki i uczestnicy dzielili się historiami o lokalnych, ważnych dla nich miejscach i tworzyli opowieści związane z dawną nazwą miejscowości – Kozierady. Spotkania z innymi mieszkańcami Konstantynowa dostarczały dzieciom wiedzy o historii miejscowości oraz jej legendach i pozwoliły stworzyć pierwsze scenki teatralne. Powstał też film o duchach, który opublikowaliśmy na Facebooku jako materiał promujący. W drugim tygodniu dzieci skupiły się na dopracowaniu spektaklu. Pokaz odbył się w plenerze przed pałacem Platerów. Całość wzbogacono o piosenki i tańce ludowe, co podkreśliło regionalny charakter. Projekt okazał się nie tylko twórczą przygodą dla dzieci, ale pozwolił też mieszkańcom odkryć Konstantynów na nowo.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Było warto! Niesamowite przeżycie, cudownie spędzony czas i efekty, które zaprocentują w przyszłości.

Dobry, zgrany, empatyczny zespół prowadzących jest gwarancją przetrwania nawet największych problemów w realizacji projektu.

Małgorzata Laszecka (koordynatorka artystyczna i instruktorka grupy teatralnej)



LEGENDA O SOŚNIE Z SOSNOWCA

REALIZACJA: Teatr Zagłębia

MIEJSCE: Sosnowiec

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Aleksandra Janus, Agata Kędzia, Krzysztof Korzeniowski, Natalia Ługiewicz, Michał Łukowicz, Agnieszka Matejuk, Nina Wolska, Iwona Woźniak, Paulina Dzierzkowska

Naszą pracę w projekcie oparliśmy na metodach aktywizujących, czyli angażowaniu w proces nauczania przez działanie i przeżywanie. Prowadzący stosowali różnorodne techniki: rozmowy kierowane, burze mózgów, ćwiczenia dramowe, gry i scenki z elementami improwizacji słownych i ruchowych, improwizacje muzyczne, elementarne zadania aktorskie, ćwiczenia na koncentrację przygotowujące do pracy warsztatowej, storytelling. Chcieliśmy, by osoby uczestniczące poznały teatr od podszewki, dlatego wprowadziliśmy je w poszczególne etapy pracy nad spektaklem i zwiedzaliśmy niedostępne na co dzień przestrzenie teatralne. Najważniejszymi celami projektu były integracja przez zabawę, poszerzanie kompetencji społecznych, rozwój kreatywności. Dla nas jako kadry projektu ważna była nauka współpracy zespołowej oraz realizacja spektaklu w atmosferze zabawy i szacunku. Działaliśmy w grupie osób wzajemnie się wspierających, zaangażowanych, gotowych do pracy i przede wszystkim mających jasno określone obowiązki. Trzymanie się tych założeń pozwoliło na sukces całości przedsięwzięcia. „Legenda o Sośnie z Sosnowca” za sprawą wyobraźni uczestników i uczestniczek zaistniała jako sceniczna opowieść.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Śmiało i bez wahania – bo oprócz dania czegoś innym, wiele można wziąć też dla siebie.

Co dwie, a właściwie kilka głów, to nie jedna – wielkie znaczenie ma zgrany zespół i doświadczenie, kreatywność, zaangażowanie oraz zwykła ludzka życzliwość poszczególnych osób. Pozwala to rozwiązać każdy napotkany problem i stworzyć wartościową rzecz w krótkim czasie, bez poczucia skrajnego wycieńczenia i atmosfery przytłaczającego stresu.

Nina Wolska (koordynatorka projektu)



TO NASZA BAJKA

REALIZACJA: Fundacja Plenerownia

MIEJSCE: Hucisko

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Barbara Łepkowska, Anna Psuty-Zajac,
Alicja Serafin, Zofia Szyrajew, Krystian Truchalski, Katarzyna
Zarzycka, Marcin Zarzycki

To już trzecie artystyczne półkolonie w Hucisku! Ich program opierał się na lokalnym dziedzictwie przyrodniczym, kulturowym i społecznym. Dzieci pracowały w otoczeniu historycznych obiektów – takich jak Dom Mikulskiego, Ogród Sztuki czy dwór Lipowskich – oraz poznawały ważne dla miejscowości postaci i lokalne przekazy. Celem było zbudowanie więzi z otoczeniem i rozwijanie zaangażowania na rzecz wspólnego dziedzictwa. Praca odbywała się głównie w plenerze, a bazą był Ogród Dzikich Dzieci. Dzieci brały udział w różnych zajęciach twórczych, takich jak warsztaty tworzenia lalek, muzyczno-rytmiczne, storytellingu i improwizacji. Odbyły się również dwa wyjazdy: do Skamieniałego Miasta w Ciężkowicach oraz Puszczy Niepołomickiej. Pokaz w strugach deszczu zakończył projekt. Hasło „Nasza bajka” miało zachęcić uczestników i uczestniczki do aktywnego kształtowania własnej rzeczywistości. Dzieci rozwijały swoje talenty artystyczne i integrowały się z lokalną społecznością przez różne wydarzenia, w tym spotkania rodzinne i wieczory przy ognisku.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Zdecydowanie polecamy udział w programie. Lwt wnosi pozytywną zmianę w lokalnej społeczności. Pozwala na wzajemne poznanie się sąsiadów i inne spojrzenie na otaczającą rzeczywistość. Program daje możliwość kreatywnego, artystycznego działania, które na co dzień nie jest priorytetem.

Konieczne jest wzmacnianie więzi dzieci z przyrodą. Nasz program był realizowany w całości na łonie natury, często dzikiej i zauważyłam, że dzieci często boją się jej, a nawet są straszone przez dorosłych („uwaga na kleszcze”!). Powoduje to lęk przed tym, co naturalne. Finał projektu, pokaz, ile radości z kontaktu z przyrodą mają w sobie dzieci – pokaz odbył się w kulminacyjnym momencie burzy, w strugach deszczu, a one były przemoczone i zachwycone. Czysta radość z połączenia z naturą!

Ala Serafin (wychowawczyni)



ŁUKTA CO CHCETA!

REALIZACJA: Gminny Ośrodek Kultury w Łukcie

MIEJSCE: Łukta

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Adrianna Cudnik, Anna Czubkowska, Grzegorz Malinowski, Katarzyna Miszczuk, Barbara Syjczak, Joanna Szymańska, Przemysław Wasilkowski

Głównym celem projektu było stworzenie przez dzieci alternatywnej wizji Łukty: własnego systemu, opartego całkowicie na ich zasadach i wynikającego z ich potrzeb. Wszystkie działania miały charakter procesualny. Każdy mógł zabrać grupę do swojego ulubionego miejsca w Łukcie i okolicy, a potem razem próbowaliśmy „coś” w tej przestrzeni zrobić i zapraszaliśmy do tego działania innych. Możliwe były wszelkie formy wyrazu: opowieści słowne nagrywane kamerą, konstruowanie plastycznych artefaktów, improwizacje teatralne. Efekty tych działań przenosiliśmy na interaktywną mapę dziecięcej Łukty. Elementy gromadzone każdego dnia złożyły się na finałowy pokaz. Składał się on z dwóch części: partycypacyjnej, w której widownia mogła uczestniczyć, ale tylko respektując prawa dziecięcego świata, oraz prezentacyjnej, która była performatywną strukturą ułożoną i zrealizowaną od początku do końca przez osoby uczestniczące.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Bardzo polecamy wszystkim realizację tego projektu. Jest przy tym dużo zabawy, śmiechu i troszkę nauki ;)

Łukta co chceta! Projekt, który wniósł dużo w życie osób uczestniczących i nasze. Nie ma produktów, jest tworzenie. To jest nasze motto po realizacji Lwt

**Ania Czubkowska (koordynatorka)
i Asia Szymańska (wychowawczynie)**



EKSPERYMENT UCZUCIOWY

REALIZACJA: Bytomskie Centrum Kultury

MIEJSCE: Bytom

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Mateusz P. Barczyk, Nicoletta Dragon, Emilia Folwarczny, Michał Kaczmarek, Dominika Kwaśnik, Katarzyna Lazar, Sophy Popova, Weronika Stosur, Joanna Waścińska, Paula Zalewska, Paulina Zdancewicz

W projekcie wzięła udział młodzież mieszkająca w bytomskiej Specjalnej Strefie Rewitalizacji. Stworzyliśmy dla niej bezpieczną przestrzeń, w której każdy mógł się swobodnie wypowiadać, a wszystkie pomysły były brane pod uwagę. Chcieliśmy spotkać ze sobą różne grupy społeczne i podjąć z nimi rozmowę na temat uczuć, emocji i tego, co jest wewnątrz nas. Celem wspólnej pracy było wzmocnienie zdrowia i dobrostanu osób uczestniczących. Pomogliśmy im nawiązać relacje w grupie, przełamywać bariery i rozwijać wyobraźnię. Stworzyliśmy komfortową atmosferę, w której wszyscy staraliśmy się wzajemnie słuchać i pozwalać sobie na wyrażanie swoich opinii i pomysłów. Ochrona zdrowia psychicznego młodych ludzi jest inwestycją w przyszłość. Punktem wyjścia do działań teatralnych był film „W głowie się nie mieści” oraz seria książek o uczuciach i szukanie odpowiedzi na pytanie „Co lubię moje uczucia?”. Twórcze rozmowy, różnorodne warsztaty, wyrażanie własnych emocji były inspiracją do stworzenia spektaklu.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Niczego się nie bójcie, ponieważ jest to najwspanialszy program w tym kraju! Jest to gwarantowana dobra zabawa i rozwój – nie tylko dla uczestników, ale również dla kadry prowadzącej. Lwt to niezapomniana, przepiękna przygoda, która dostarcza masę wspomnień, wzruszeń i uśmiechu. Jeśli chcecie zorganizować dzieciom / młodzieży najwspanialsze wakacje, które będą wspominać przez kolejne lata – zrealizujcie projekt w ramach Lata w teatrze!

**Słuchajmy potrzeb młodych ludzi,
twórzmy dla nich bezpieczną przestrzeń,
bo kiedy pozwolimy im działać
na własnych zasadach, wynikną
z tego piękne rzeczy.**

Kadra Eksperymentu Uczuciowego



PO DRUGIEJ STRONIE

REALIZACJA: Miejsko Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Sokołowie Małopolskim

MIEJSCE: Sokołów Małopolski

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Angelika Bies, Agata Dec, Dominika Kindrat, Michalina Kołodziej, Weronika Krupa, Dagny Mikoś, Aneta Olszowa, Adrianna Szot-Warzocho

Tematem półkolonii było magiczne przejście – po drugiej stronie lustra chcieliśmy stworzyć uczestniczkom i uczestnikom możliwość zostawienia za sobą trosk zwykłych dni i stania się tym, kim w głębi serca pragną być. Zanim każdy uświadomił sobie, na czym najbardziej mu zależy, grupa zastanawiała się, co jest dla niej ważne, o co każde z nich chciałoby zawalczyć, z czym zmierzyć, co zrozumieć, przed czym uciec... Na zajęciach wspólnie zadawaliśmy sobie mnóstwo pytań, poszukiwaliśmy odpowiedzi, wymyślaliśmy bajki, gadaliśmy, marzyliśmy i ciągle działaliśmy! Podczas zajęć kreatywnych osoby uczestniczące wcielały się w role, ćwiczyły kreatywne pisanie, malowały, muzykowały, projektowały, konstruowały, a nawet szyły. Zależało nam, aby dzieciom i młodzieży dać możliwość tworzenia artystycznej wypowiedzi, wspierania ich kompetencji teatralnych i społecznych oraz zachęcać do wyrażania własnych emocji, opinii i poglądów. Z dumą przyznajemy, że osiągnęliśmy nasze cele, czego dowodem jest dla nas przygotowany przez uczestniczki i uczestników pokaz!

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Ten program rozwija, wspiera, doskonali każdego z nas. To inwestycja, która zwraca się w środowisku, ale przede wszystkim niesie nieocenione korzyści tym, którzy tworzą projekty.

Pierwszego dnia wchodzą do naszej sali dzieci i pytają „czy mogą?”, „czy to jest dobrze?” – są pełne obaw, czy wpią się w klucz. A my pokazujemy, że tu nie istnieje żadna ramka z poprawnymi odpowiedziami. Każda odpowiedź jest dobra, a każdy nieśmiały pomysł to załączek wspaniałej wizji! Wkrótce sypie się lawina pomysłów – są nie do zatrzymania. A dzieci nabierają przekonania, że tak wiele mogą zaoferować! Co więcej, w ich działaniach widać dobro, empatię, wzajemny szacunek, otwartość i zaangażowanie. Obserwowanie tego, jak młode osoby otwierają się i rozwijają, utwierdza nas w przekonaniu, że warto realizować Lwt.

Adrianna Szot-Warzocho (koordynatorka)



TEATRALNE RELACJE

REALIZACJA: Stowarzyszenie Sztuka na scenie

MIEJSCE: Porąbka Uszewska

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Matylda Baczyńska, Katarzyna Gurgul, Agata Kania, Ewelina Krzyżak, Piotr Niedojadło, Natalia Pabijan

Tematem naszych działań były relacje – siłę budowania i dbania o nie mogliśmy pokazać młodym ludziom dzięki książce Antoine’a de Saint-Exupéry’ego „Mały Książę”. Była ona fundamentem do rozmowy na temat wartości. Poruszaliśmy się w bezpiecznej przestrzeni między światem realnym a fikcyjnym. Zrealizowaliśmy cykl warsztatów teatralnych i muzycznych, dzięki którym osoby uczestniczące mogły wyrażać swoje potrzeby i siebie przez sztukę. Zwróciliśmy ich uwagę na znaczenie więzów z innymi. Konfrontacja spojrzenia na rzeczywistość oczami młodego człowieka i oczami dorosłego, okazała się bardzo istotna w kontekście dążenia do porozumienia i zbudowania relacji.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Przede wszystkim warto próbować, nie bać się. Teatr pozwala na zanurzenie się w sobie i może mieć terapeutyczny wpływ na młodych (i nie tylko). Lato w teatrze to program, który daje wsparcie osobom koordynującym na każdym etapie i pozwala poczuć, że to wspólne działanie dla wspólnego dobra.

Obserwowanie zaangażowania osób uczestniczących i prowadzących w proces tworzenia czegoś wartościowego to wspaniałe doświadczenie. W niewielkiej wsi nagle zadział się teatr: nowy świat, w którym można było rozmawiać o tym, co dla nas ważne, wzajemnie się wspierać i poczuć się ważnym w dążeniu do wspólnego celu. Lato w teatrze powinno trwać wiecznie:) To niezapomniane przeżycia.

Katarzyna Gurgul (koordynatorka)



ZRÓB TO SAM/A!

REALIZACJA: Centrum Kultury i Sportu „TKALNIA”

MIEJSCE: Kietrz

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Aleksandra Barczyk, Honorata Bondarewicz, Róża Kaszany, Tomasz Kaszany, Jerzy Kunc, Danuta Macewicz, Bartosz Nowakowski, Katarzyna Panasińska, Mateusz Przyłęcki, Joanna Szelaq, Jolanta Sikorska, Adam Wrona, Magdalena Żyłka

Zaprosiliśmy młode osoby z Kietrza i okolic do twórczych działań manualnych. W programie znalazły się między innymi zajęcia ze stolarki, ceramiki, gotowania i wikliniarstwa. Naszym pragnieniem było, aby warsztaty pomogły osobom uczestniczącym odkryć radość z pracy własnych rąk, doświadczyć samodzielności, eksplorować wyobraźnię i rozwijać kreatywność. Ten rodzaj aktywności, tak mocno związany z ciałem, sprzyjał byciu „tu i teraz” i współpracy z innymi. W trakcie zajęć promowaliśmy ideę upcyklingu. Uczestniczki i uczestnicy dawali przedmiotom drugie życie, dokonując własnoręcznie renowacji zużytych mebli. Finał składał się z dwóch części. W pierwszej na szkolnym podwórku razem z widzami usiedliśmy w kręgu wokół ogniska, a grupa uczestnicząca przy wtórze bębnów i instrumentów perkusyjnych opowiedziała (i odtńczyła) afrykańską baśń o Orince – chłopcu, któremu ukradziono stado krów i który zdecydował się sam je odzyskać. Po drodze musiał pokonać swoje lęki i rozwinąć nowe umiejętności. Ta opowieść stała się piękną klamrą naszych działań pod tytułem „ZRÓB TO SAM/A!”. W drugiej części udaliśmy się do CKiS „Tkalnia”, gdzie wszyscy mogli podziwiać wystawę przedmiotów, które młodzi wykonali własnoręcznie w trakcie dwutygodniowych półkolonii. W ostatni dzień spotkaliśmy się na podsumowaniu projektu. Każda z osób wykonała kolaż z powycinanych fragmentów gazet, który odzwierciedlał jej wspomnienia z Lata w teatrze.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Jest to program, który daje mnóstwo inspiracji, pozwala rozwinąć swoje umiejętności oraz daje szansę poznać bardzo interesujące osoby, które zajmują się pedagogiką teatru.

Dzieciaki chcą być sprawcze, chcą działać po swojemu, a moje zadanie to mądrze im towarzyszyć, zadawać pytania i – najważniejsze – pozwolić pobłądzić.

Aleksandra Barczyk
(prowadząca warsztaty storytellingowe)



UWOLNIJ SMOKA!

REALIZACJA: Fundacja Zaułek Krzysztofa Falkowskiego

MIEJSCE: Świetlica wiejska w Górkach

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Anna Falkowska, Krzysztof Falkowski, Amanda Górka-Majcher, Antoni Kulka-Sobkowicz, Grzegorz Mikulski, Kinga Smak-Lasocka, Marcin Roszczyniała, Izabela Żarek

Inspirację działań stanowiły dwie książki. Pierwsza to „Wolne dzieci” Petera Graya – ta lektura zachęciła nas do budowania sytuacji nastawionych na to, by osoby uczestniczące były szczęśliwsze i bardziej pewne siebie. Autor tak o tym pisze: „Bawiące się dziecko nie martwi się o swoją przyszłość i nie ponosi żadnych konsekwencji popełnianych błędów czy porażek. Czuje, że w wymyślnym świecie ma swobodę wypróbowania różnych rzeczy, które w rzeczywistości byłyby zbyt ryzykowne lub wręcz niemożliwe”. Druga lektura to „Uważność – trening pokonywania codziennych trudności” R.D. Siegela – ta lektura zainspirowała nas do tego, by zapraszać młodych do tytułowej praktyki uważności. Z osobami uczestniczącymi pracowaliśmy twórczo wokół „Księgi smoków polskich” Bartłomieja G. Sali. Ta niezwykła, działająca na wyobraźnię książka stanowiła punkt wyjścia do rozmów, refleksji i aktywności wokół tego, co wydarza się w każdym z nas i z nami w spotkaniu z innymi. Tworzyliśmy z dziećmi teatr przez zabawę. Warsztaty tworzenia efektów specjalnych w filmie i fotografii, animacji lalki i przedmiotu, pracy z ciałem, słowem i uważnością, konstruowanie smoków, warsztaty ceramiczne i chemiczne oraz zabawa dźwiękami pomogły nam w stworzeniu świata, w którym wszystko jest możliwe. Większość zajęć odbywała się na świeżym powietrzu. Projekt dał nam dużo radości i zabawy!

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Nie wahaj się! Lwt daje moc twórczą!

Lwt pozwala zatrzymać się. Być tu i teraz z dziećmi, z zespołem i ze sobą! Daje moc twórczego, uśmiechniętego działania na cały rok – do następnego Lwt!

Anna Falkowska
(kierowniczka półkolonii i instruktorka)



REZERWAT WAŻNYCH SPRAW

REALIZACJA: Miejski Ośrodek Kultury w Szczecinie

MIEJSCE: Szczecin

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Marcin Chruśliński, Kaja Cykalewicz-Licak, Magdalena Gardas-Wasilewska, Gustaw Miłoszewski, Karolina Sabat

Projekt inspirowany był postacią Paula Robiena – ornitologa, wizjonerskiego ekologa związanego z Dąbiem (szczecińskie osiedle, na którym znajduje się MOK). Na wyspie na Odrze Robien założył stację przyrodniczą na Naturwarte Mönnen w celu badania i ochrony bogactwa ptaków jezior Dąbie i Möllensee. W 1926 r. miejsce zostało objęte ochroną prawną, stając się jednocześnie pierwszym rezerwatem przyrody w Dolinie Dolnej Odry. Robien nieustannie apelował o poszanowanie dla przyrody i o pokojowe współistnienie człowieka z naturą. Był baczny obserwator, który przewidział globalną katastrofę ekologiczną. Byliśmy ciekawi, jak wątki związane z Robieniem sprawdzą się jako tematy do rozmowy z młodymi ludźmi. Dyskutowaliśmy o wierze w jakąś ideę i byciu prekursorem walki o konkretną sprawę. Stawialiśmy pytanie o to, czy w dzisiejszych czasach jest miejsce dla idealistów. Chcieliśmy się też dowiedzieć, jakie sprawy są ważne dla osób uczestniczących i o co według nich warto walczyć. Chcieliśmy pobyc z dziećmi i młodzieżą, w ich świecie. Nie mieliśmy wizji pokazu finałowego – założyliśmy, że z otwartymi głowami przyjmujemy to, z czym przyjdą do nas uczestniczki i uczestnicy Lwt. W toku zajęć tworzyliśmy mniejsze grupy, tak aby dać komfortowe warunki do wymiany myśli. W pierwszym etapie pracy szukaliśmy, badaliśmy, rozmawialiśmy i wymienialiśmy opinie i pomysły, by wyłonić hasła, które stały się kanwą

dla dalszych twórczych działań. Finałowy pokaz składał się z trzech części: etiudy teatralnej, ptasiego pokazu mody oraz opowieści o przebiegu procesu wraz z prezentacją zdjęć.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Liczy się fajny pomysł, który będzie Ci się przyjemnie realizowało! Ale bardzo ważne są też: zadbanie o siebie i chwile ze sobą w czasie tych dwóch intensywnych tygodni, a także wspierający zespół, który gra do jednej bramki. Lato w teatrze to przede wszystkim ludzie.

Dwa tygodnie to bardzo mało czasu na dokopanie się do Ważnych Spraw – ale intensywność wspólnie spędzonych dni sprawia, że samo bycie z osobami uczestniczącymi staje się ważniejsze, niż projektowane w trakcie pisania wniosku założenia. Lato w teatrze to świetny program, który daje możliwość spotkania się tu i teraz.

Magdalena Gardas-Wasilewska
(koordynatorka i prowadząca warsztaty)



#SUPER-NOWA

REALIZACJA: Goleniowski Dom Kultury

MIEJSCE: Goleniów

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Weronika Giżycka, Marcin Jabłoński, Arkadiusz Jaskot, Anna Kamińska, Anna Kozłowska, Jagoda Michalska, Anna Paprzycka, Maciej Ratajczyk, Sebastian Siepietowski, Marcin Styborski, Julia Urbaniak, Justyna Wąsikowska

Nazwa projektu oznaczała dla nas osvajanie czegoś nowego i nieznanego, czegoś, co może wydawać się przerażające, ale finalnie okazuje się super przygodą. Podobnie jest w przypadku sztucznej inteligencji, która stała się tematem naszych spotkań. Wzbudza ona mnóstwo nadziei, ale i obaw. Wspólnie z grupą uczestniczącą zastanawialiśmy się, jak będzie wyglądał świat, w którym dominuje sztuczna inteligencja, czy trzeba się jej bać, czy może warto ją ośwoić i się z nią zaprzyjaźnić. Pierwsze dwa dni były przepełnione grami i zabawami, których celem była jak największa integracja i poznanie potencjału zarówno całego zespołu, jak i poszczególnych osób. W trzecim dniu zapoczątkowaliśmy pracę koncepcyjną nad tematem sztucznej inteligencji. W kolejnych dniach podzieliśmy się na mniejsze grupy i spotykaliśmy na warsztatach: teatralnych, muzycznych, tanecznych, scenograficznych. W przeddzień premiery odbyła się parada promująca pokaz – był to moment, kiedy młodzi uczestnicy i uczestniczki dostrzegli, że są zespołem i dążą do wspólnego celu. W pokazie młodzież opowiedziała historię ocalałej garstki ludzkości, która w wyniku ewolucji, całkowicie wyzbyła się uczuć. W poszukiwaniu ich, przemieszczali się statkiem kosmicznym po planetach uczuć, gdzie uczyli się doświadczać, przeżywać i reagować na emocje. Zależało nam, by osoby uczestniczące mogły wyrazić się artystycznie i zostać wysłu-

chane. Wszystkie pomysły, które pojawiały się podczas pracy warsztatowej, znalazły się w pokazie finałowym. Głównym celem dla naszego zespołu było podarowanie dzieciom i młodzieży z Goleniowa fajnych, twórczych wakacji.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Jest to świetny program, dzięki któremu poznasz nowych, wspaniałych ludzi. Będziesz mieć możliwość zbudowania zespołu, który prawdopodobnie zostanie z Tobą na dłużej, gdyż nawiążesz piękne, silne relacje. Korzystaj również tyle, ile się da, z potencjału młodych uczestników. Oni nauczą się wiele od Ciebie, a Ty nauczysz się wiele od nich, jeśli tylko pozwolisz im na odrobinę sprawczości. W naturalny sposób zdobędziesz kompetencje społeczne i organizacyjne.

Gdy przystępowałam do realizacji projektu, byłam zaniepokojona tym, że nie mam konkretnej koncepcji dotyczącej pokazu finałowego. Z jednej strony uważałam, że warto zostawić uczestniczkom i uczestnikom możliwość wypracowania własnej artystycznej wypowiedzi. Z drugiej jednak oddanie kontroli nad tym istotnym elementem projektu wiązało się z obawami. Wiem już, że nie trzeba

stresować się brakiem wyklarowanej koncepcji pokazu finałowego, gdyż w półkoloniach bierze udział ponad 20 kreatywnych, młodych osób, z których każda potrafi stworzyć swój własny świat. Warto pozwolić im na to i pójść za ich głosem – wówczas może powstać coś nowego i pięknego, a my jako instruktorzy i opiekunowie projektu, mamy możliwość rozwoju.

Justyna Wąsikowska
(koordynatorka)



MÓJ SKARB

REALIZACJA: Teatr im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim

MIEJSCE: Gorzów Wielkopolski

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Bartosz Bandura, Magdalena Bożek, Agnieszka Kowalska-Kucharczyk, Kamila Pietrzak-Polakiewicz, Sylwia Radziwanowska

Czym jest skarb? Jaką może przybrać formę? Czy istnieją skarby niematerialne? Jak je możemy znaleźć? Czy w ogóle szukamy skarbów w codziennym życiu? Czy je znajdujemy? Chwalimy się nimi czy ukrywamy przed światem? Dlaczego skarby są ważne? Do czego mogą nam posłużyć? To kluczowe dla naszych działań hasło „skarby” zainspirowało 30 młodych osób do rozmyślań nad jego znaczeniem. Rozpaliło emocje, przyniosło ekscytację, radość oraz pasję twórczych poszukiwań. Zaprosiliśmy dzieci do teatralnej podróży, w trakcie której stworzyły własną definicję skarbu – była ona wynikiem eksperymentów oraz doświadczeń w świecie sztuki i relacji międzyludzkich. Osoby uczestniczące wyraziły ją przez ruch, obraz, słowo, dźwięk. Niezwykle ważne były dla nas warsztaty międzypokoleniowe, na które zaprosiliśmy seniorów i seniorki. W trakcie warsztatów aktorskich, muzycznych, tanecznych i plastycznych spróbaliśmy połączyć słowo z obrazem, dźwięk z ruchem, słowo z dźwiękiem, obraz z ruchem. Budowaliśmy teatralny świat pełen dziecięcych skarbów – skrywanych i odkrywanych tajemnic. W rezultacie wspólnych doświadczeń powstał poetycki spektakl, a także towarzysząca mu niezwykła wystawa „Moja mapa skarbów” (portrety uczestników i uczestniczek zajęć, a na nich mapy, dzięki którym można poznać dziecięce skarby).

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Lato w teatrze to przygoda, której każda osoba zajmująca się animacją kultury powinna choć raz spróbować. A jak spróbuje się raz, to ciężko przestać, bo Lato w teatrze jest uzależniające. Żaden inny program ministerialny nie daje realizatorom tak dużego wsparcia merytorycznego i organizacyjnego. W równym stopniu stawiane jest na rozwój dzieci i młodzieży, jak i tych, którzy przygotowują dla nich ofertę warsztatową. Daje szansę instruktorom i instruktorkom na rozwój, poszerzenie wachlarza umiejętności, a także poczucie przynależności do latoteatralnej społeczności.

Najważniejsze słowo, którym chciałabym podsumować całą tegoroczną edycję Lata w teatrze to magiczne i jakże proste „Dziękuję”. Dziękuję wszystkim: zarówno dzieciom uczestniczącym, jak i całemu cudownemu zespołowi za wspaniałą przygodę, a także seniorkom, które przyjęły zaproszenie do naszego projektu. Współpraca z tak cudownymi ludźmi uskrzydla, poszerza horyzonty i motywuje do dalszych działań.

Dziękuję także koordynatorce z Instytutu Teatralnego, że mogliśmy całą naszą energię spożytkować na pracę z uczestnikami i uczestniczkami projektu, bez obciążenia psychicznego formalną stroną realizacji zadania. Wasza koordynacja dawała nam poczucie, że wszystko jest jasne i proste, a najważniejsze w tym wszystkim są dzieci.

Magda Bożek
(koordynatorka)



WRZASKI, WYNALAZKI CZYLI DZIECI W SIECI

REALIZACJA: Fundacja #wszystkierodzajeteatru i Teatr im. Stefana Batorego

MIEJSCE: Ujsoły

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Karolina Biedroń-Federowicz, Adrianna Bieżan, Antonina Federowicz-Biedroń, Katarzyna Hora, Natalia Ługiewicz, Marta Wiśniewska-Slabik, Michał Slabik

Na potrzeby projektu wymyśliśmy postać Klary – była robotem odkrywającym świat. Codziennie wysyłała dzieciom wiadomość z informacją, czego chciałyby się nauczyć. Każdego dnia grupa przygotowywała wskazówki dla Klary na podstawie tego, co sama odkryła podczas warsztatów. Będąc nauczycielami, dzieci same zdobywały nowe informacje oraz umiejętności na temat emocji, komunikacji, cyberbezpieczeństwa. Każdego dnia podczas warsztatów korzystaliśmy z różnych środków teatralnych takich jak teatr lalek, teatr forum, rytm, śpiew, muzyka, praca z ciałem. Dzieci miały szansę na nowe doświadczenia i odkrycie innych perspektyw m.in. dzięki wcielaniu się w role, odgrywaniu improwizowanych scen, ożywianiu przedmiotów czy wzmacnianiu swojego głosu. Ponadto formuła, w której wszyscy wcielaliśmy się w role naukowców i naukowczyń, budowaliśmy swoje laboratorium i eksperymentowaliśmy, miała za zadanie rozbudowywać w dzieciach wiarę we własne możliwości i wspierać w ambitnym myśleniu o przyszłości. Jako organizatorzy działań stworzyliśmy ogólną mapę projektu, ale wypełnialiśmy ją razem z dziećmi, wsłuchując się w ich potrzeby podczas wspólnie spędzanego czasu.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Te dwa tygodnie mogą wpłynąć na osoby uczestniczące, stanowiąc dla nich ważny moment dzieciństwa. Być może będą wracać do niego myślami? To przyjemna myśl, ale też pokazująca sporą odpowiedzialność, która spoczywa na prowadzących. Warto pamiętać, że choć chcemy podarować dzieciom jak najwięcej wiedzy i okazji do rozwoju, to są ich wakacje – a wakacje powinny być pełne dobrej zabawy i odpoczynku od obowiązków. Niech nasze ambicje nie przyćmią swobody i spontaniczności.

Uczestniczyłam w warsztatach i widziałam, jak osoby prowadzące tworzą atmosferę, bezpieczeństwo, relacje z uczestnikami, a także przestrzeń dla każdego na dzielenie się swoją myślą, swoim głosem. Miałam wiele refleksji, ale jedna zdecydowanie wysuwała się naprzód: bardzo chciałabym jako dziecko (a zwłaszcza jako mała dziewczynka) wychowana w patriarchalnym systemie warto-

ści) mieć możliwość uczestniczenia w tego typu zajęciach. W zajęciach, podczas których ktoś pokazuje mi, że mogę powiedzieć na głos, co mi się nie podoba, rozmawiać szczerze i mówić wprost, w sposób empatyczny, ale bez konieczności zadowalania innych. Być może nie musiałabym się tego uczyć dzisiaj jako dorosła kobieta.

Katarzyna Hora
(kierowniczka kolonii)



#WSPÓLNYCZAS

REALIZACJA: Miejski Dom Kultury w Bełżycach

MIEJSCE: Bełżyce

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Agata Grabałowska-Pysznik, Łukasz Wójtowicz, Arkadiusz Ziętek, Weronika Biały, Dominika Knap, Elżbieta Goliszek, Monika Wójcik

Tematem projektu było wspólne spędzanie czasu wolnego. Naszym celem był pokazanie perspektywy dzieci, ich rodziców oraz opiekunów i osób z niepełnosprawnościami. Wszyscy wymienili się spostrzeżeniami na temat plusów i minusów każdej propozycji, a te najcenniejsze, najbardziej wartościowe postanowili wdrożyć w życie. Podczas półkolonii zrealizowaliśmy warsztaty teatralne, wokalne, taneczne, kostiumowo-scenograficzne, cyrkowe z elementami języka migowego oraz budowania z klocków LEGO. W spektakl zostały wplecione elementy tańca, żonglerki cyrkowej chustkami, muzyki (z akompaniamentem bum bum rurek) oraz polskiego języka migowego. Bohaterowie i bohaterki przenosili się w czasie za pomocą znalezionej klepsydry w coraz to nowe miejsca.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Zachęcamy do realizacji projektu w ramach Lata w teatrze. Na każdym etapie czuje się wsparcie i pomoc, można wziąć udział w wielu szkoleniach przed realizacją projektu i ewaluacji po jego zakończeniu. Dla nas – trzykrotnych beneficjentów – to wspaniałe doświadczenie teatralne, które możemy zaoferować dzieciom i młodzieży: miło i korzystnie spędzony czas, który na pewno w przyszłości zaprocentuje przy niejednej okazji. Kreatywność

i pomysłowość uczestników i uczestniczek za każdym razem zaskakiwała nas na nowo (w pozytywnym tego słowa znaczeniu). Z dobrą kadrą, która umiejętnie motywuje dzieciaki, można po prostu zrobić wszystko.

Wspaniałe uczucie po premierze spektaklu finałowego, duma z uczestników i uczestniczek oraz satysfakcja z udziału w tym przedsięwzięciu.

Elżbieta Goliszek
(kierowniczka półkolonii teatralnych)

Projekt „#wpólnyczas” krążył wokół ważnych dla mnie haseł: ciekawość, strach, odwaga. Był to cudowny czas spędzony w gronie dzieci, ich rodziców oraz instruktorów. Po raz pierwszy uczestniczyłam w tego rodzaju przedsięwzięciu. Brałam udział w majowym szkoleniu w Kazimierzu Dolnym. Istotne było dla mnie, by móc się poznać, wymienić doświadczeniami, refleksjami.

Monika Wójcik

(opiekunka pedagogiczna i wychowawczyni półkolonii)





PIERWSZE TAKIE LATO

REALIZACJA: Fundacja Kosmos

MIJESCE: Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Danilewicz Zielińskiej, Aleksandrów Kujawski

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Katarzyna Bukowska, Ewelina Grabowska, Maciej Karimiński, Weronika Koźmińska, Adam Krotofil, Marta Rogalska, Michał Supczyński, Mariusz Warachim, Paulina Warachim

Projekt oparliśmy na wędrówce po znanej sobie okolicy i odkrywaniu jej w kontekście zabawy, prostoty i bliskości. Wyposażyliśmy grupę w drobne narzędzia (takie jak patyki, liście, zioła, kamienie, drzewa, rośliny, wodę i błoto), by uruchomić jej wyobraźnię do zbudowania własnego świata. Warsztaty polegały na obserwacji, zatapianiu się w sensorycznym doznawaniu, nieskrępowanych działaniach, poznawaniu ścieżek czytania kodów kulturowych. Nieodłącznym elementem były spotkania z lokalnymi aktywistami, pasjonatami lokalności, artystami, rzemieślnikami, mieszkańcami, którzy dzielili się z dziećmi wiedzą o niedocenianej historii Aleksandrowa Kujawskiego jako miasta wielokulturowego i niejednorodnego, swoim doświadczeniem życia i mieszkania tu, ale też inspiracjami. Zadaniem trenerów było z kolei odpowiadać na bieżące potrzeby dzieci, rozbudzać i podtrzymywać kreatywność. Przed realizacją projektu uznaliśmy w zespole, że jesteśmy otwarci na to, co wniosą dzieci i unikamy sztywnych ram. Prowadziliśmy spotkania i dyskusje na temat współczesnego świata, otaczającej nas przestrzeni, ćwiczenia ze strategii i technik performatywnych z elementami happeningu; warsztaty oparte na zabawie i improwizacji dźwiękowej, ruchowej i słownej. Zrealizowaliśmy też akcje grupowe i działania w przestrzeni Aleksandrowa Kujawskiego: szturm na urząd miasta, ekologiczne wlepki-kolaże w przestrzeni miejskiej, improwizowaną orkiestrację. Ważnym ele-

mentem był relaks i odpoczynek, redukcja bodźców i wyciszenie, dlatego dodatkową aktywnością była joga dla dzieci i masaż dźwiękiem.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Jest to najlepszy program grantowy – dynamiczny i żywy. Daje możliwość rozwoju osobistego, narzędzia do pracy w zespołach. Jest skoncentrowany na procesie i relacjach – czyli tym, co w edukacji najważniejsze. Wsparcie ze strony Instytutu Teatralnego jest merytoryczne i realnie odczuwalne – można więc działać artystycznie w poczuciu bezpieczeństwa, ale też uczyć się lepiej pracować, dbając o własne zasoby. Zespół „Pierwszego takiego Lata” poleca :-).

To było faktycznie pierwsze takie lato. Najlepsze półkolonie na jakich byłam w życiu. Jak opowiadam o nich ludziom, cały czas we mnie rezonuje to doświadczenie.

Paulina Warachim (wychowawczyni półkolonii)

Udało się zbudować zgraną grupę dzieci i dorosłych. Rodzice nam zaufali, co zamianifestowali niezwykle aktywnym udziałem w spektaklu finałowym.

Ewelina Grabowska
(trenerka dzikiej przyrody)

Lato w teatrze to naprawdę niezwykły program, który pozwala dzieciakom na nieskrępowaną artystyczną eksplorację świata bez ocen i sztywnych ram. Dla mnie była to też podróż w głąb siebie, porządne umocowanie i rozwój kompetencji zawodowych.

Marta Rogalska
(koordynatorka)

Buty w błocie są symbolem tego projektu i zostaną ze mną na długo. Wszyscy wróciliśmy do dzieciństwa w tym działaniu.

Michał Supczyński
(trener zajęć teatralnych)

Zaufanie, poczucie, że możemy na sobie polegać i jesteśmy uważni na siebie i innych we wspólnej pracy – z tym zostaję.

Katarzyna Bukowska
(trenerka pracy z ciałem)



WIDZIALNI

REALIZACJA: Wrocławski Teatr Lalek

MIEJSCE: Wrocław

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Sylwia Gorzak, Marta Kurowska, Karolina Łopata, Robert Maniak, Monika Reks, Emilia Stalmach, Piotr Starczak, Witold Strugała, Andrey Tikhonov, Sandra Tworkowska

Zaprosiliśmy młodych artystów i artystki w wieku od 8 do 12 lat do udziału w letnich półkoloniach teatralnych – wspólnie poznawaliśmy się, bawiliśmy i tworzyliśmy. Udało nam się nawet przygotować własne przedstawienie teatralne. Próbowaliśmy na nowo przyjrzeć się otaczającej rzeczywistości. Rozmawialiśmy z Małym Księciem o tym, czy rzeczywiście dobrze widzi się tylko sercem. Udaliśmy się w wyobrażoną podróż do świata mitów i baśni. W teatralnej zabawie wraz z Alicją odwiedziliśmy Krainę Czarów, by przekonać się, że nic nie jest takie, na jakie wygląda na pierwszy rzut oka. Nasze odkrycia przefiltrowaliśmy przez własną wrażliwość i opowiedzieliśmy o nich z Dużej Sceny Wrocławskiego Teatru Lalek. Warsztaty były przede wszystkim przestrzenią spotkania, empatii i współpracy. Wspólnie bawiliśmy się i tworzyliśmy, odkrywaliśmy wyjątkowość i mocne strony każdego dziecka! Pracowaliśmy wszyscy razem: z dziećmi z pieczy zastępczej, z doświadczaniem migracji, z niepełnosprawnościami.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Lato w teatrze to gra zespołowa! Zanim zaczniesz pisać, rozejrzyj się wokół siebie. Zbadaj potrzeby. Zawrzyj przyjaźnie. Rozpoznaj potencjały. Odkryj talenty. Bo dzięki temu programowi możesz zrobić coś więcej, niż kolejne warsztaty teatralne. Dzięki możliwościom, które daje Instytut Teatralny, wsparciu realizatorów Lwt z wielu innych miejscowości i Twoim pomysłem możesz zmienić świat. Czyjś mały świat.

Tym, co najmocniej zostaje po Lecie w teatrze, jest ogromna wdzięczność. Kiedy oddajesz trochę swojej sprawczości, robisz miejsce w zespole dla osób, które być możesz w innych okolicznościach nie miałyby szansy prowadzić warsztatów (np. tych, którzy dopiero zaczynają, osób z niepełnosprawnościami czy osób z doświadczeniem migracji). A potem widzisz, jakie to jest ważne. Widzisz, jak Twój zespół rozwija się i uczy od siebie wzajemnie. Widzisz, jak środowiska w teatrze nieobecne obdarzają Was zaufaniem. I masz poczucie, że to, co robisz, to nie jest po prostu kolejny projekt. Czujesz, że świat wokół Ciebie odrobinię się zmienił. I już nie chcesz wracać do tego sprzed Lata w teatrze.

Marta Kurowska (autorka koncepcji merytorycznej projektu)



POWIEM CI, CZEGO POTRZEBUJĘ!

REALIZACJA: Gminny Ośrodek Kultury w Międzyrzeczu Podlaskim
z siedzibą w Wysokim

MIEJSCE: Rudniki/Pościszce

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Klaudia Baj, Przemysław Buksiński, Justyna Duda, Sylwia Hubica, Aleksandra Szmytko, Daria Zańko, Ewa Zemło

Nasz ośrodek realizował półkolonie dla dwudziestopięcioosobowej grupy młodzieży w wieku od 12 do 17 lat. Skupiliśmy się na temacie młodzieżowych potrzeb, stąd nazwa projektu „Powie ci, czego potrzebuję!”. Zaprosiliśmy uczestników i uczestniczki do trzech rodzajów warsztatów: warsztaty teatralne (improwizacja sceniczna i praktyczna) poprowadził Przemysław Buksiński, warsztaty storytellingu stanowiące podstawę warstwy tekstowej scenariusza poprowadziła Sylwia Hubica, a nad warstwą wizualną pracowała z młodzieżą Ewa Zemło. Powstała etiuda, do której teksty stworzyła grupa latoteatralnej młodzieży, a głównym elementem w warstwie wizualnej były ogromne lalki. W trakcie warsztatów postanowiliśmy, że będziemy się inspirować utworem Witolda Gombrowicza „Ferdynand” – cytaty wykorzystaliśmy jako element wystawy plenerowej, na której prezentowaliśmy zdjęcia z półkolonii.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Napisz projekt i sprawdź, jakie piękne rzeczy może sprawić w Twojej okolicy!

Warto realizować działania teatralne na terenie wiejskim, nawet jeśli nie są popularne, ponieważ zaszczepiają w młodym pokoleniu miłość do teatru i otwartość na świat kultury i sztuki, a także potrafią przełamać niejedyn niekorzystny schemat.

Sylwia Hubica
(dyrektorka GOK)



TRAFIONY, ZATOPIONY!

– LETNISKO

TEATRALNE 2024

REALIZACJA: Stowarzyszenie Kotlina Sztuki

MIEJSCE: Kotlin

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Julia Błaszczuk, Julia Litwin, Marta Łokietek, Joanna Nowakowska, Gabriela Stempień, Martyna Kobus, Marzena Kowalewska, Mateusz Kowalewski, Marlena Łokietek, Lidia Ostaszewska, Magdalena Śliwińska, Paweł Walendowski

Jak nie utonąć w morzu trudnych emocji? Nad tym zastanawialiśmy się w projekcie, prowadząc z grupą rozmowy o dziecięcej odwadze i odbywając taneczną podróż, w czasie której odkrywaliśmy potencjał, drzemący w każdym z nas. Korzystaliśmy z narzędzi wywodzących się z różnych dziedzin sztuki związanych z ciałem: tańca, pantomimy, dramy, sztuk performatywnych. Przeprowadziliśmy cykl spotkań warsztatowych wokół haseł takich jak: dobrostan, moc, relaks, wolność, ciałopozytywność, przepływ. Do obrania właśnie takiego kierunku artystycznych poszukiwań i psychopedagogicznego wsparcia zainspirowały nas książki „Trafiony, zatopiony” Allison Edwards (oparta na neuronauce i czułej akceptacji) oraz „Może” Kobięgo Yamady (w której każda ilustracja to osobna historia – o miłości, przyjaźni, współczuciu, wierze w siebie, przygodzie). Skupiliśmy się także na nauce odpoczynku i relaksacji, bujając się na hamakach, uprawiając jogę, chodząc bospo po trawie i uczestnicząc w masażach dźwiękiem.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Na hasło „Lato w teatrze” widzę oczyma wyobraźni uśmiechnięte i szczęśliwe dzieciaki, widzę wspierającą się społeczność, artystyczny, twórczy chaos, przytulasy i wzruszenia. Zatem, czy warto? Oczywiście, że tak.

Podczas finałowego pokazu usiadła obok mnie babcia jednej z uczestniczek. Znałam ją tylko z widzenia. Tuż przed rozpoczęciem spektaklu nachyliła się do mnie i powiedziała cicho: „Mieszkam tutaj prawie od urodzenia, ale dopiero od niedawna dzieją się tutaj rzeczy magiczne”. Wzruszyłam się bardzo, bo wiem, co spowodowało, że ta magia zadziałała się w naszej społeczności i we mnie samej – nasze pierwsze Lato w teatrze i później kolejne projekty w duchu pedagogiki teatru.

Marta Łokietek

(koordynatorka, liderka zespołu realizatorskiego)



SZTUKAfika

REALIZACJA: Gminny Ośrodek Kultury w Lanckoronie

MIEJSCE: Lanckorona

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Weronika Dziadkowiec, Kornelia Dzidek, Magdalena Leśniak, Monika Nogieć, Barbara Malinka-Szymańska, Konrad Szymański, Anna Witalis-Zdrzenicka, Camilla Włodarski, Max Włodarski

W projekcie wzięło udział 42 dzieci w wieku od 7 do 12 lat. Każdy dzień dzielił się na zajęcia w grupach i część wspólną. Dużo czasu spędzaliśmy na spacerach. Spędzaliśmy czas zarówno na łonie natury (pola i lasy), jak i w miejscach związanych z kulturą – w ogrodzie ze skansenem, muzeum dawnych wnętrz, średniowiecznym dworze wójtów lanckorońskich, ruinach zamku w Lanckoronie. Poznawaliśmy opowieści i legendy związane z odwiedzanymi miejscami. Zależało nam na tym, by łączyć w świadomości dzieci elementy natury i kultury: pokazywać, że wpływają na siebie i wzajemnie kształtują genius loci. Chcieliśmy też zwrócić ich uwagę na to, że charakter miejsca wynika nie tylko z jego historii, ale także z tego, co dajemy mu z siebie. Dlatego zostawialiśmy własne ślady w przestrzeni – do dziś odnajdywane w tych miejscach. Na części z nich jest QR code, odsyłający do wiadomości na Facebooku. Ze spacerów przynosiliśmy artefakty do naszych kuferków inspiracji. Tworzyliśmy też instrumenty ze znalezionych przedmiotów, śpiewaliśmy i tańczyliśmy. Odwiedził nas zespół Za siódmą górą i wspólnie muzykowaliśmy. Każda grupa opracowała swoje przedstawienie, dlatego finałowe wydarzenie stało się spacerem publiczności pomiędzy czterema przystankami: na trzech oglądano scenki poszczególnych grup, a na ostatnim wspólnie śpie-

wano. Nie zabrakło też poczęstunku. Słowa-klucze naszego projektu – kalejdoskop i horyzont – odwoływały się do niekończonych możliwości tworzenia i przesuwania granic, z czego rodzą się inspiracje, natchnienia i zachwyty.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Zróbcie wszystko, co tylko potraficie, by Wasz zespół czuł się drużyną, był otwarty na siebie i elastyczny. Jeśli możemy wszyscy, dzieci i kadra, cieszyć się wspomnieniem udanego Lata w teatrze, to dlatego, że w trudniejszych sytuacjach byliśmy dla siebie dużym wsparciem, a na pojawiające się problemy byliśmy dobrze przygotowani. I nie zapominajcie, że to są wakacje i że wszyscy w lecie potrzebujemy duuuużo frajdy.

Nasza „SZTUKAfika” była drogą. Oczywiście mieliśmy założenia, ale nie przywiązywaliśmy się sztywno do nich. Nie wpadaliśmy w panikę, gdy okazało się, że zabrakło nam na coś czasu. Zachowamy ten pomysł na przyszłość. Gdy dzieci oświadczyły, że każda grupa chce mieć własny preformance, nie upieraliśmy się, że

założony był jeden. Otwartość była ważną częścią naszego projektu i byliśmy na to nastawieni. Przemyślana w zespole projektowym organizacja dnia finałowego pomogła w realizacji pomysłów dzieci i sprawiła, że wszyscy mogli czerpać z niego satysfakcję.

Aleksandra Barczyk
(prowadząca warsztaty storytellingowe)



BYĆ GÓRALEM. O CO TU CHODZI?

REALIZACJA: Fundacja Górom

MIEJSCE: Cięcina

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Rafał Bałaś, Katarzyna Czarnota, Barbara Imielska, Dominik Imielski, Patryk Imielski, Sabina Jurasz, Agnieszka Jackowiak, Grażyna Kopeć, Tomasz Korczyk, Marta Matuszna, Patrycja Miech, Bartłomiej Mieszczak, Maciej Szymonowicz, Zuzanna Wandzel

Aby zrozumieć, o co chodzi w byciu Góralem, szukaliśmy inspiracji nie tylko wśród lokalnych działaczy i edukatorów, których zaprosiliśmy do prowadzenia warsztatów rzemieślniczych czy projektowych, ale również wymyśliliśmy, jak wejść w dialog z lokalną społecznością i tradycją gór. Rozmawialiśmy z grupą o sztuce conceptualnej i zobaczyliśmy, czym rządzi się performance. Znaleźliśmy dobre pytania, nauczyliśmy się czegoś nowego. Muzykowaliśmy, współpracowaliśmy, budowaliśmy i podtrzymywaliśmy relacje. Włączyliśmy się w nurt zero waste i skorzystaliśmy z zasobów ubraniowych, które zalegają w większości domów. Podczas burzy mózgów w ekipie realizatorskiej szukaliśmy inspiracji literackich łączących tradycję z przyszłością. Zgodziliśmy się, że nie mogło w tym projekcie zabraknąć gwary, która była w naszej społeczności obecna, ale ludzie (zwłaszcza młodzi) różnie się do niej odnoszą. Wybraliśmy bajkę opowiedzianą gwara, która dotyczyła tematu tożsamości związanej z miejscem pochodzenia. Szukaliśmy odpowiedzi na pytania: czy mogę czuć się góralem/góralką, chociaż moje korzenie sięgają gdzie

indziej? Co lubię w góralskości? Wykorzystywaliśmy w pracy metody pedagogiki teatru, prowadziliśmy spotkania z artystami różnych dziedzin. Dzieci tworzyły własne, spersonalizowane kapelusze oraz chórę-gwie. W ramach pracy nad piosenkami i rapowymi rymowanekami miały okazję tworzyć własne teksty. Inspirowaliśmy się artystką Yayoi Kusamą i jej podejściem do sztuki: kładzie ona nacisk na indywidualność i powtarzalne wzory. Było to punktem wyjścia do pracy zbiorowej, w której każda osoba współtworzy całość, a jednocześnie jest indywidualnym bytem.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Powiedzielibyśmy, że to świetny pomysł i doskonała przygoda z pedagogiką teatru. To program dostępny dla każdego: niezależnie od głównego profilu działalności można podjąć twórcze działanie. Jeśli wydaje Ci się, że to coś, czego jeszcze nie robiliście, ale bardzo chcecie spróbować, to jest to właśnie dla Was. Taka przygoda z teatrem możliwa jest dla każdego, również tych osób, które mieszkają w małej wsi, daleko od teatru i bez dostępu do sztuki. Stwórz teatr i sztukę u siebie – tam, gdzie mieszkasz. Zaprosz do niej każdego, kto tylko zechce, małego i dużego, tego z doświadczeniem i bez niego. Warto!

Najważniejsza refleksja, którą chcemy się podzielić, dotyczy istoty budowania relacji z drugim człowiekiem. W projekcie kluczowe było to, że każdy jest ważny i głos każdej osoby ma znaczenie. Bardzo podobało nam się nastawienie na pracę, której istotą są więzi, codzienna obecność, uważność na siebie i na drugiego, co staje się podstawą procesu i dbałości o osiągnięcie zamierzonego celu. Jeśli jesteśmy w procesie razem, od samego początku do końca, to każdy się zna z innymi, wie co dla kogo jest ważne, nad czym chcemy pracować i jak to robić. To zdanie całego naszego zespołu.

Katarzyna Czarnota (koordynatorka)
i Marta Matuszna (koordynatorka i prowadząca warsztaty)





ŚCIEŻKA PRZEZ LAS

REALIZACJA: Towarzystwo Miłośników Ponikwi

MIEJSCE: Ponikiew

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Aleksandra Denkowicz-Arizanov, Dominika Kowalczyk, Mateusz Kowalczyk, Anna Książek, Julia Lizurek, Małgorzata Mirek

Do udziału w projekcie zaprosiliśmy 30 osób w wieku 7–14 lat. Wspólnie z uczestnikami i uczestniczkami badaliśmy temat odpoczynania. Zapraszaliśmy do wypróbowania różnorodnych form relaksu: medytacji z wykorzystaniem instrumentów terapeutycznych, aromaterapii, jogi, kąpieli leśnych, ćwiczeń oddechowych, praktyki uważności, twórczości, odpoczynku w ruchu. Podczas warsztatów teatralnych i muzycznych grupa stworzyła koncepcję wyjątkowego pokazu finałowego – Święta Relaksu. W trakcie jego obchodów dorośli mogli skorzystać z przygotowanych przez nią punktów odpoczynku. Rodziców i rodzeństwo osób uczestniczących zaprosiliśmy na Rodzinne Popołudnie Cyrkowe, podczas którego wspólnie żonglowaliśmy, kręciliśmy talerzykami i szukaliśmy relaksu w sztuce cyrkowej.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Podstawą wspólnej pracy jest Zespół, który wzajemnie się wspiera.

Warto dać każdemu – także dziecku – przestrzeń na poszukiwanie własnego sposobu na odpoczywanie.

Anna Książek
(koordynatorka projektu)



SYMBIOTYCZNY TANIEC POKOLEŃ W RYTM NATURY!

REALIZACJA: Stowarzyszenie Uniwersytet Ludowy Rzemiosła Artystycznego

MIEJSCE: Nagórzany

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Aleksandra Karmelita, Jakub Kowalewicz, Karolina Łożańska, Elżbieta Łukaszyk, Joanna Olchawa, Joanna Sarnecka, Anna Woźniak, Magdalena Zubeł

Zaprosiliśmy dzieci i młodzież z gminy Bukowsko do refleksji nad potrzebą ochrony różnorodności – kulturowej i biologicznej – naszego miejsca na Ziemi. Poszukiwania artystyczne oparliśmy na zmysłowym doświadczaniu przyrody i traktowaniu organizmów jako wspólnoty życia, a społeczeństwa jako wspólnoty organizmów (wszystkich – ludzkich, zwierzęcych, drzewnych). Pracowaliśmy poza podziałami, starając się przekazać dzieciom, że odmienność wymaga czułości. Dlatego swobodnie, niespiesznie i ostrożnie zanurzaliśmy się w świat częściowo realny, częściowo fantastyczny, opierając się na przyrodzie wokół nas oraz na wspomnieniach i doświadczeniach dzieci. Z jednej strony, znajome widoki – pola, łąki, drzewa, mającące w oddali zabudowania wsi ze strzelistą wieżą kościoła i ruinami cerkwi, z drugiej zaś, rzeczy tajemnicze – bakterie, wirusy, mikoryza oplatająca długie poskręcane korzenie drzew. I my, z naszymi korzeniami – historiami rodzinnymi, pamięcią, przedmiotami, w których zaklęta jest przeszłość. Ważnym elementem naszych spotkań i warsztatów były pytania o wspólno-

towość, współpracę, współodpowiedzialność za to jak żyjemy i naszą przestrzeń. Nasz finał był odpowiedzią na pytania najbardziej nurtujące młodych ludzi. Dzieci z ogromną pasją i zaangażowaniem uświadomiły widowni, że każdy z nas jest pięknym światem i ma w kosmosie swoją rolę, ale także odpowiedzialność. Spektakl dał wiele radości zarówno tym, którzy go stworzyli, jak i tym oglądającym go. Przygoda z teatrem w gminie Bukowsko dostarczyła dzieciom wrażeń i wzruszeń, a zespołowi ogromnej satysfakcji.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Lato w teatrze to najlepszy program edukacyjno-kulturalny w Polsce – daje dzieciom z małych miejscowości możliwość rozwijania ich potencjału twórczego i zdolności. Narzędzia pedagogiki teatru burzą schematy, a praca bez presji efektu końcowego pozwala uaktywnić pokłady nieograniczonej kreatywności. To przestrzeń, gdzie każde dziecko może odkryć w sobie pasję tworzenia. Lato w teatrze to wspaniała przygoda i zabawa dla dzieci oraz zespołów projektowych. Zespołowość, oryginalne i zaskakujące metody pracy stanowią sedno realizacji tego projektu. Duże wyzwanie, z którym naprawdę warto się zmierzyć, tym bardziej, że beneficjenci otrzymują pełne wsparcie ze strony Instytutu Teatralnego.

Tegoroczny projekt był dla mnie wyjątkowy, ponieważ dał nam wszystkim poczucie wspólnoty. Pomimo trudnych momentów, towarzyszących zawsze procesowi twórczemu, udało nam się z czułością i zrozumieniem podejść do potrzeb i różnorodności każdego z nas. W naszej małej społeczności plemiennej doświadczyliśmy symbiozy, współdziałania i współodpowiedzialności za proces. Udało nam się wspólnymi siłami uwrażliwić dzieci na otaczający je świat, oswoić żywioły i porozmawiać o uczuciach towarzyszącym trudnym momentom w życiu.

Joanna Olchawa (koordynatorka)





GDZIE JEST SKARB?

REALIZACJA: ARTeria Centrum Kultury i Promocji w Ornontowicach

MIEJSCE: Ornontowice

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Katarzyna Czarnecka, Katarzyna Kalata–Nieużyła, Mirella Kałuża, Izabela Karwot, Barbara Kłyk, Aleksandra Malczyk, Justyna Ozga, Anna Nowak, Katarzyna Prudło, Magdalena Wajda

Zaprośmyśmy dzieci do dyskusji na temat bogactwa, by pokazać, że termin ten nie ogranicza się wyłącznie do środków finansowych i materialnych. Podjęliśmy z nimi dialog na temat skarbów. Uważnie przyglądałyśmy się z nimi otoczeniu, by szukać w nim tego, „czego kupić nie można” – relacji/czasu/krajobrazu/umiejętności – i w tym upatrywać zasobu. Najpierw analizowałyśmy, jak różnorodne znaczenia kryją się za słowami „skarb” i „bogactwo”. Następnie dzieci szukały skarbów w swojej okolicy. Doświadczenia te zaowocowały stworzeniem własnych „skarbców” – pudełek/kolaży obrazujących to, co dla dzieci stanowi największe zasoby, do których mają dostęp tu i teraz. Na bazie etiud, stworzyłyśmy spektakl o poszukiwaniu tych wartości. Inspiracją był motyw wyprawy po skarb. Zależało nam, żeby w procesie wykorzystać jak najwięcej pomysłów osób uczestniczących, dlatego sięgnęłyśmy do nich w dramaturgii, w scenografii i oprawie muzycznej.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Towarzyszyć w tworzeniu, a nie realizować plan – to najbardziej odkrywcza strategia pracy z dziećmi.

Poznanie tych dzieci i obserwacja zachodzących w nich zmian były niezwykle miłymi chwilami. Kwintesencją projektu jest dla mnie hasło „Huga Buga” – któremu w trakcie projektu nadawaliśmy wiele znaczeń – oraz słowa jednego z bardziej wycofanych chłopców, który powiedział podczas finału: „To był najlepszy dzień w moim życiu”. Praca koordynacyjna zmotywowała mnie do odpuszczenia bycia w procesie na rzecz obserwacji tego, co się w nim dzieje. Dzięki takiej postawie nauczyłam się zauważać to, czego osoby będące w środku nie widziały, mogłam reagować na pojawiające się wyzwania.

Aleksandra Malczyk
(główna koordynatorka projektu)

Cieszę się, że mogłam obserwować tworzenie się nowych przyjaźni, być uczestniczką rozmów młodych, a także doświadczać ich myślenia i zgłębiać się w zainteresowania, którym obecnie się poświęcają.

Justyna Ozga
(koordynatorka projektu, odpowiedzialna za rekrutację i sprawozdanie)





ROBIMY ŚWIĘTO MŁODZIEŻY!

REALIZACJA: Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury w Toruniu

MIEJSCE: Białe Błota

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Natasza Czerwińska, Katarzyna Jandy, Grzegorz Kaźmierski, Aleksandra Matuszewska, Paweł Paszta, Edyta Pawelec, Robert Woźniak, Agnieszka Zakrzewska

Chcieliśmy wypełnić nasz wspólny czas radowaniem się, stawianiem na młodzież i jej pomysły. Wywołaliśmy twórczy zamęt, którego pozytywna atmosfera rozlała się na całe Białe Błota i okolice! Lokalna społeczność dostrzegła potencjał młodych. Podczas warsztatów artystyczno-filmowych sprawdziliśmy, jak świadomie oddziaływać na publiczność i tworzyć wideoinstalacje na różnych obiektach, płaszczyznach i materiałach. Warsztaty teatralne oparliśmy na zadaniach improwizacyjnych. Zrealizowaliśmy działania performatywne w przestrzeni, by poczuć się w niej bezpiecznie. Działania twórcze inspirowały do eksperymentowania i wyrażania tego, co młodym w duszy gra. Formą medytacji i relaksu były gry i zabawy, w których na równi z młodzieżą brali udział dorośli, a śmiech rozluźniał nas wszystkich. Częste spacerów inspiracyjnych pomogły nam w znalezieniu tematu półkolonii oraz projektowaniu finału. Wspólne posiłki i cieszenie się sobą podczas chwil relaksu na łonie natury i przy ognisku zbudowało w nas poczucie dobrostanu i wspólnoty.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Zdecydowanie warto! Realizacja projektu daje możliwość nauczania się wielu rzeczy: pozwala sprawdzić siebie w różnych zadaniach oraz poznać nowe sposoby pracy. Możesz też liczyć na wsparcie ze strony Instytutu Teatralnego, a także na cenne doświadczenia innych ośrodków, które wzmocnią Twoje umiejętności twórcze. Nie pisz czegoś „na rympał” – ważne jest, aby mieć jasną koncepcję projektu, który będzie angażował uczestników i uczestniczki w twórczy proces. Zadbaj, by wszyscy byli zaangażowani na podobnym poziomie. Kluczowa jest współpraca w zespole na każdym etapie – od spotkań, przez szkolenia, aż po budowanie wspólnej wizji projektu! Bądźcie w tym razem. Twórcza swoboda – to jest serducho projektu! Pamiętaj, że najważniejsza jest przestrzeń na kreatywność i swobodę działania.

Młodzi ludzie mają bardzo dużo ważnych rzeczy do powiedzenia. Wspominałem dla mnie to, że projekt daje im taką możliwość. Kluczowe w tym programie są wolność twórcza, wolność decydowania, szczególnie w kontekście młodzieży.

Aleksandra Matuszewska
(odpowiedzialna za integrację oraz
współprowadzenie warsztatów teatralnych)

Możliwe jest budowanie wspólnoty przez zaufanie, nieinwazyjne wspieranie, bez narzucania czegokolwiek – a mądrze poprowadzone dzieje się bardzo szybko.

Natasza Czerwińska
(koordynatorka ze strony partnera – GCK w Białych Błotach)

Młodzież, mimo swojej różnorodności, zbudowała mikrospołeczność, w której wszyscy czuli, że ich głosy są słyszane i liczą się w grupie. Proces współpracy, tworzenia, rozwiązywania problemów jest często ważniejszy niż sam finał projektu. To przestrzeń, gdzie młodzież może eksperymentować i odkrywać swoje pasje w sposób naturalny, bez presji wyników.

Paweł Paszta
(prowadzący warsztaty teatralne)



HALO, TU BAZA!

REALIZACJA: : Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Dobrem

MIEJSCE: Gmina Dobrze – wieś Drop

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Grażyna Kopeć, Natalia Leszczyńska, Rafał Leszczyński, Dagmara Smoktunowicz, Anna Szawiel, Katarzyna Poławska

Inspiracją dla wszystkich działań było wielowymiarowe znaczenie słowa „baza”: od tajnej kryjówki i źródła inspiracji po symbol wspólnoty i środowiska naturalnego. W trakcie warsztatów dzieci miały okazję rozwijać swoją kreatywność przez różnorodne zajęcia: budowanie domków na drzewie i konstrukcji z naturalnych materiałów, eksperymentowanie z dźwiękiem i tworzenie własnych historii. Zajęcia prowadzone były przez doświadczonych instruktorów i instruktorów, wspierających młodych w odkrywaniu własnych talentów i ekspresji. Kulminacją projektu było uroczyste otwarcie BAZY – wyjątkowej przestrzeni stworzonej przez dzieci na terenie szkoły i sąsiadującego z nią lasu. Stała się ona miejscem spotkań i twórczej aktywności dla całej społeczności. „Halo, tu BAZA!” to nie tylko projekt artystyczny, ale także społeczny. Dzieci miały okazję poznać lokalnych liderów i twórców, co pozwoliło im lepiej zrozumieć swoją społeczność i docenić bogactwo zasobów, które je otaczają. Projekt przyczynił się do integracji dzieci, ich rodzin oraz całej gminy, tworząc przestrzeń wzajemnej inspiracji i wsparcia.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Świetny pomysł! Program Lato w teatrze to wspaniała okazja, by zainspirować młodych ludzi do twórczości i odkrywania pasji teatralnych. W razie wątpliwości nie wahaj się skontaktować z koordynatorkami programu. Ich wiedza i doświadczenie będą nieocenione.

Lato w teatrze jest super dla prowadzących, ale dużo bardziej wymagające dla osób odpowiadających za organizację – kontakt z kuratorium, sanepid... Łatwo w tym zapomnieć o zabawie...

Natalia Leszczyńska
(wychowawczyni, organizatorka)



SMOKI Z DOLINY DRAMY

REALIZACJA: Stowarzyszenie Ludzie Miasta, Teatr Lufcik na Korbkę

MIEJSCE: Pyskowice, Stacja Kultury

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Beata Antosik, Agnieszka Batóg, Katarzyna Bąk, Krzysztof Bętkowski, Marcin Drzazga, Karolina Kasprzak-Szczerbak, Radosław Matysek, Aleksander Meryk, Magdalena Piętnoczka, Agata Sitarek, Mateusz Świstak

Smok. Mityczne, pełne emocji i fascynujące stworzenie przypomina nieco... nastolatka – z tą niepewnością, kim się staje, jak się z nim komunikować, jak żyć ze wszystkimi niespodziankami i czy aby za chwilę nie wybuchnie. A jakie są Smoki z Doliny Dramy? Są różnorodne, wrażliwe, żądne przygód, ciekawskie i wesołe. Mają po kilkanaście lat i głowy pełne pomysłów. Podczas Lata w teatrze w Pyskowicach zaprosiliśmy nasze Smoki do wspólnego poznawania technik dramowych i improwizacyjnych, używania storytellingu i bajkoterapii, trenowania uważności i umiejętności społecznych oraz smoczecznych, a także stworzenia własnej gry teatralnej w przestrzeni miejskiej. W co grają Smoki? Nie tylko w bierki! Wspólne półkolonie pełne były opowieści, historii fantasy, gier terenowych i możliwości pomilczenia razem – dziękujemy młodym za ten wspólny czas. Nasze warsztaty odbyły się w budynku zabytkowej stacji kolejowej, w której dziś działa Stacja Kultury. Miejsce to stawia na otwartość, kreatywność i interakcję. Artyści z Teatru Lufcik na Korbkę pomogli w tym, by wszystko się udało – niekoniecznie tak, jak to wymyśliliśmy, ale tak, jak pragnęła tego młodzież. Półkolonie inne, niż wszystkie, z cha-

ryzmatycznymi prowadzącymi i wrażliwością na potrzeby młodzieży: codzienne zajęcia rozwojowe, wycieczki do galerii, muzeów oraz miejsc z żywą tradycją, ciekawe warsztaty i animacje, gry terenowe, pokaz finałowy.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Życzylibyśmy powodzenia, zachęcilibyśmy i zagwarantowali, że najważniejsze jest spokojne, zgrane i zadowolone stado smoków.

Ważne, aby osoby prowadzące:

- Były dobrze przygotowane do zajęć.
- Prowadziły zajęcia w sposób ciekawy.
- Tworzyły drużynę z innymi prowadzącymi.
- Chciały stworzyć z grupą „coś ich”.
- Potrafiły się pochylić nad problemami uczestników i uczestniczek, niekoniecznie związanymi z zajęciami.

Taki zespół mieliśmy my, co pozwoliło zrealizować projekt od początku do końca.

Idealny projekt nie istnieje... och, wait! Jakoś tak się złożyło w tym roku, że spotkała nas doskonała mieszanka wyzwań i tego, że „idzie jak po maśle”. A ponad to: konstruktywne konfrontacje i czytanie sobie w myślach. Edukacja włączająca, pedagogika teatru, a także odnalezienie zabawy w grywalizacji. Dużo łatwiej się realizuje zadania w miejscach, które nas naprawdę chcą, są przyjazne i czekają na wspólne spotkania. Dobrze pracuje się z przyjaciółmi. A działania, które zapewniają cykliczność, dają bezpieczne ramy i pozwalają startować z dziećmi z dalszego pułapu i mierzyć wprost do gwiazd. Dziękujemy za tę edycję, było idealnie.

Krzysztof Bętkowski (koordynator)





WITAMY W NASZEJ BAJCE – TEATR, SPRAWCZOŚĆ I PRZYJAŹŃ

REALIZACJA: Fundacja Kupalinka

MIEJSCE: Warszawa

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Andrej Andryjeuski, Olga Hardziejczyk-Maziarska, Pavel Jaskevich, Natallia Lokits, Anna Maziarska, Sviatlana Rybalchanka, Raman Shytsko, Maryna Yakubovich, Sviatlana Zeliankouskaya, Kateryna Ziemlianko

Praca naszą metodą teatralną przyczynia się do zwiększenia rezyliencji młodych migrantów, którzy stają się bardziej świadomi swoich potrzeb, emocji i granic, lepiej odnajdują się w niecodziennych dla siebie sytuacjach, ponieważ nabierają elastyczności w myśleniu i zachowaniu dzięki ćwiczeniom i wspólnej twórczości. A to przekłada się na większy dobrostan młodzieży. Na początku dużo uwagi poświęciliśmy integracji grupy, co pozwoliło na zaistnienie relacji, zawiązanie przyjaźni i tym samym – na rozpoczęcie działań artystycznych od razu na dużą skalę. Każda z osób uczestniczących przeszła w trakcie półkolonii kilka warsztatów: taneczny, wokalny, ruchu scenicznego, pracy z kamerą i montażu. Na koniec półkolonii stworzyliśmy spektakl o kwiatach, które giną bez swoich korzeni. Ta prosta metafora pomogła grupie młodych artystów i artystek wyrazić swoje odczucia i połączyć się we wspólnej dobrej energii. Starsza grupa przygotowała też nagranie tego spektaklu, ćwicząc umie-

jętności operatorskie, reżyserskie, ucząc się podstaw scenografii. Realizacja projektu była także ważna dla nas jako młodej fundacji. Rozwinął się nasz zespół, nauczyliśmy się lepiej pracować i myśleć projektowo, wzmocniliśmy własne kompetencje w pracy z dużą międzykulturową grupą. Udało się nam zbudować społeczność, która nie rozsypała się po zakończeniu aktywnej fazy projektu: część młodzieży i dzieci została z Kupalinką na dłużej, a zainspirowani rodzice chętniej otwierają się teraz na ofertę kulturalną Warszawy, ponieważ poczuli, że są mile widziani.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Należy koniecznie próbować i starać się o realizację projektu. Daje to niesamowite możliwości – można skorzystać ze swojej roli artysty i podzielić się tym z podopiecznymi. Warsztaty w salach teatralnych mają zupełnie inny wydźwięk niż w każdym innym miejscu i, mimo że teatr bywa latem pusty, kryją w sobie smak sztuki i magii, która działa na wyobraźnię i pomaga budować motywację oraz budzić kreatywność dzieci i młodzieży.

Planując obozy i projekty w grupach mieszanych kulturowo, należy pamiętać, by dobrze poznać te kultury i w subtelny sposób wprowadzać w nie nawzajem osoby uczestniczące. Zalecamy, by podchodzić do grupy bez uprzedzeń, zaznajomić się z rzeczywistością młodzieży, z którą będziecie pracować, i wyłonić wspólne tematy, aby budować pozytywne relacje bez barier. Warto też używać ćwiczeń, które umożliwiają refleksję i pozostawiają osobom uczestniczącym narzędzia na przyszłość.

Natallia Lokits
(wychowawczyni grupy)





BIERZEMY SPRAWY W SVOJE RĘCE. TEATRALNI AKTYWIŚCI W AKCJI

REALIZACJA: Stowarzyszenie Multi. Art

MIEJSCE: Kalisz

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Łukasz Jaskółta, Grzegorz Jędreń, Piotr Józefiak, Agata Knajdek, Ewelina Knajdek-Marcinkowska, Rusłan Kolmykov, Adam Kupaj, Marta Kościńska, Bogna Marcinkowska, Agnieszka Zalewska

Kalisz potrzebuje młodych aktywistów! W myśl tej idei postanowiliśmy dzieciaki, które są z nami od kilku lat (trzy edycje Lwt w Domu Sąsiedzkim), wyposażyć w pakiet narzędzi, z jakimi będą mogli ruszyć w świat, załatwiać ważne dla siebie i dla innych sprawy. Inspiracją były dla nas działania aktywizmu artystycznego (artywizmu) – zarówno te globalne i bardzo głośne, jak i małe artystyczne gesty. Korzystając z rozmaitych narzędzi teatralnych, performatywnych i z zakresu sztuk wizualnych, podnosiliśmy świadomość społeczną młodzieży: uwalniając ją na istotne problemy współczesności, jednocześnie wsłuchując się w jej głos, ponieważ wierzymy, że młode osoby czują i widzą więcej. Stworzyliśmy hasła aktywistyczne, transparenty, koszulki z własnymi hasłami, mural, protest song. Pracowaliśmy metodą impro i dramą, robiliśmy teledysk i sondy uliczne. Gości zaprosiliśmy podczas finału do wspólnego przemarszu „w słusznych sprawach” i wspólnie z grupą

wolontariuszy work camp stworzyliśmy spektakl o międzykulturowych wartościach. Te wspólne dwa tygodnie – z grupą uczestniczącą, z międzynarodowym wolontariatem i ekipą prowadzących oraz wieloma zaproszonymi osobami – dały nam ogromną satysfakcję z wykonania dobrego „zaczynu” dla dalszych aktywistycznych działań w mieście i nie tylko.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

To najlepszy kulturalno-edukacyjny program grantowy w kraju. Warto być częścią tej przygody, bo ona zmienia życie.

Trzeba celebrować, pozwalając, dawać czas wolny uczestnikom i uczestniczkom – i towarzyszyć im w procesie, ale nie kontrolując.

Agnieszka Zalewska
(opiekunka pedagogiczna projektu)

Warto pamiętać, że bardzo dużo daje zmniejszenie dystansu: nie bycie dla dzieciaków wyłącznie panią/panem wychowawcą, a współuczestniczenie z nimi w półkolonii, bycie sojusznikiem/sojuszniczką i kolegą/koleżanką.

Bogna Marcinkowska (prowadząca zajęcia)

Rzeczy, które mogą wydawać się bardzo trudne, wcale takimi nie muszą być. Na przykład grupa jedenastu osób z międzynarodowego wolontariatu, kompletnie nie mówiąca po polsku, może wspaniale towarzyszyć w procesie twórczym i być wsparciem organizacyjnym – nawet, jeśli Ty nie mówisz ani słowa po angielsku ;)

Ewelina Knajdek-Marcinkowska (koordynatorka)





BYM CHCIAŁ/A

REALIZACJA: Mysłowicki Ośrodek Kultury

MIEJSCE: Mysłowice

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Magdalena Czylok, Magdalena Dziedziak-Wawro, Jarosław Filipowski, Elżbieta Gorzka-Kmieć, Izabela Karwot, Monika Nitkiewicz-Mitrut, Paulina Rydzikowska, Paulina Ślaska, Barbara Wójcik-Wiktorowicz

Inspiracją dla naszego projektu były rozmowy z młodzieżą, która wyraziła zainteresowanie cosplayem – sztuką przebijania się i kreowania nowych tożsamości. Ten temat łączył się z Gombrowiczowskim motywem maski i ukrywania się za „gębą”. Wspólnie analizowaliśmy cytaty, a młodzież wybierała te, które rezonowały z ich własnymi przemyśleniami. Rozmowy o cosplayu przekształciły się w dyskusje o tym, kim młodzi chcieliby być i dlaczego. Każdy dzień przynosił nowe wyzwania. Pracowaliśmy nad budowaniem atmosfery dźwiękowej, wykorzystując różnorodne instrumenty akustyczne. Warsztaty z psychologiem wzmocniły wiarę młodzieży w siebie, jednocześnie ucząc otwartości na innych. Nazwa „BYM CHCIAŁ/A” odnosiła się bowiem także do motywacji i sprawczości – działania przeciw przekonaniom młodych osób, takich jak „nie potrafię”, „nie jestem wystarczająco zdolny/a”. Projekt miał także wymiar happeningowy – młodzież mogła legalnie wyjść na ulice, by wyrazić swoje myśli. Tworzyli napisy, dzielili się refleksjami i pragnieniami na kolorowych kartkach, które stały się częścią instalacji – społeczność lokalna mogła je rozczytywać jeszcze długo po zakończeniu półkolonii. Wiele z tych zapisków było zaskoczeniem. Cały projekt opierał się na wsłuchiwanie się w potrzeby osób uczestniczących, ich osobistych wypowiedziach i spędzaniu czasu w atmosferze pełnej pasji i entuzjazmu.

To było prawdziwie swobodne i bezpieczne miejsce do rozwoju. Czy nie tego właśnie chcielibyśmy dla młodzieży?

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Zrób to autentycznie i z potrzeby serca, ale nie tylko dla siebie – skup się na społeczności, którą zapraszasz do przygody, jaką jest Lato w teatrze. Wtedy naprawdę zrozumiesz, dlaczego i jak to należy zrobić. Wiedz, że to będzie cudowna przygoda, ale także wiele pracy. Nie poddawaj się. Masz wokoło mnóstwo osób, które Cię wesprą. Nie zostaniesz sam(a).

Spójrz na otoczenie, zauważ potrzebę. Masz siłę, by zarażać pasją. A może efekt zawędruje na deski teatru? Bez presji i przy wzajemnym wsparciu można zmieniać otoczenie. A teatr jest wspaniałym miejscem do dialogu o tym.

Barbara Wójcik-Wiktorowicz (koordynatorka)



BESTIARIUSZ KRZCZONOWSKI

REALIZACJA: Regionalny Ośrodek Kultury i Sportu w Krzczonowie

MIEJSCE: Krzczonów

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Natalia Bak, Wioletta Dadej, Daniel Lasecki, Kinga Lasecka, Sylwia Lasok, Łukasz Staniewski, Jolanta Żmudziak

Projekt zakładał stworzenie artystycznej wypowiedzi w formie happeningu w Krzczonowskim Parku Krajobrazowym – inspiracją był dla nas „Bestiariusz Słowiański” Pawła Zycha i Witolda Vargasa. Zaczęliśmy od otwierania wyobraźni młodzieży i wsparcia jej w wyrażaniu emocji. Scenariusz pokazu powstawał przy użyciu technik storytellingu, a jego forma podczas warsztatów z plastyki ruchu scenicznego i podstaw animal flow, kalisteniki i ćwiczeń związanych ze sztukami walk, szycia kostiumów, przygotowania rekwizytów. Osoby uczestniczące poznały podstawy szycia na maszynie, doboru i krojenia materiałów. Do realizacji tego zadania wykorzystano naturalne tkaniny, a inspiracją była słowiańska stylistyka. Podczas warsztatów bębniarskich młodzież stworzyła tekst piosenki oraz skomponowała podkład muzyczny, a oprócz tego miała możliwość poznania historii djembe, techniki gry na bębnie oraz poszczególnych uderzeń. Młodzi nauczyli się rytmów jedno i wieloskładowych. Był to ogromnie ważny element nadający klimat i aurę całemu wydarzeniu. Wybraliśmy bębny, które bardzo mocno kojarzą się z dawnymi rytuałami, co świetnie zbudowało napięcie finałowego happeningu, ale też rozwinęło w młodzieży poczucie rytmu.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Lato w teatrze daje możliwość przeżycia świetnej przygody! To czas przepełniony mnóstwem wzruszeń, ogromem satysfakcji, twórczą i kreatywną pracą. Pozwala on młodzieży na współtworzenie życia kulturalno-społecznego w lokalnych wspólnotach. Jest to wyjątkowa okazja do integracji, inspiracji i współtworzenia... Każdy z nas ma swój świat i prawo do wyrażania swoich potrzeb, obaw i refleksji – i taką możliwość daje Lato w teatrze. Pokazujemy, że różnorodność jest wartością, która sprawia, że jest ciekawie i pięknie. Najlepiej wiedzą o tym dzieci, a program pozwala na realizację działań właśnie z nimi – młodymi, kreatywnymi i odważnymi ludźmi.

Twórcom i prowadzącym zajęcia zależało na tym, aby osoby uczestniczące poczuły, że są ważne, a ich głos się liczy. Chcieliśmy, aby wiedzieli, że dom kultury to ich miejsce, w którym mogą się spotykać, eksperymentować, doświadczać i mają wsparcie. I to się udało!

Jola Żmudziak
(koordynatorka projektu)





PRZESTRZEŃ SPOKOJU

REALIZACJA: Fundacja Fala Nowej Kultury

MIEJSCE: Gdynia

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Miłosz Jankowiak, Natalia Królak, Natalia Molęda, Emma Nawrocka, Maria Pyrek, Maja Rogala, Patrycja Terech, Julia Tymańska

W rzeczywistości opartej na ciągłym pędzie i wymogu produktywności młodzi ludzie żyją w chronicznym przemęczeniu – nie uczy się ich jak zwolnić, zaopiekować się sobą, zadbać o swój dobrostan. Przeciężenie to wyjątkowo boleśnie dotyka osoby w spektrum autyzmu i ADHD ze względu na specyficznie funkcjonujący układ nerwowy. Dlatego nasz projekt skierowaliśmy do osób neuroróżnorodnych i w kryzysie zdrowia psychicznego. Ideą było stworzenie tym młodym ludziom bezpiecznej i akceptującej atmosfery, w której będą mogli poznać sposoby samodzielnego i wspólnotowego wzmacniania równowagi zdrowia psychicznego narzędziami z pola sztuki. Każda osoba przeszła w ramach półkolonii szereg warsztatów: taneczno-ruchowych z tancerką Mają Rogalą, plastycznych z artystką wizualną Julią Tymańską, psychologicznych z psycholożką Emmą Nawrocką oraz muzycznych ze śpiewaczką Natalią Molędą. Dwutygodniowy proces, kierowany przez pedagogożki teatru Marysię Pyrek i Natalię Królak zakończył się powstaniem animacji poklatkowej w grupie młodszej i spektaklu-manifestu w grupie starszej. Młodzież pracowała z prowadzącymi, które również znajdują się w spektrum autyzmu lub ADHD – dzięki temu, miała szansę przebywać z osobami, które doskonale rozumiały ich codzienne trudności i wyzwania. Naszą in-

spiracją była książka „Cukry” Doroty Kotas, która jest osobą w spektrum autyzmu. Ponadto w ramach procesu zetknęliśmy się z różnorodnymi kontekstami i metodami – teorią poliwalgalną, gadżetami sensorycznymi oraz medytacją ukojenkową. Młodzież inspirowała się własnymi przeżyciami jako materiałem źródłowym do pracy teatralnej.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Działaj! To piękna przygoda, która da Ci ogrom wiedzy, dobra i doświadczenia.

Za każdym razem, gdy widzę łzy wzruszenia i żywą dumę na twarzach osób uczestniczących w Lecie w teatrze, to wiem, że warto to robić. Tak było i tym razem w przypadku Fundacji Fala Nowej Kultury. Tworzenie mądrych, wspierających przestrzeni młodym ludziom jest po prostu ważne.

Natalia Królak (pedagożka teatru)



LATAWCE I MARZENIA

REALIZACJA: Biblioteka – Centrum Kultury i Promocji Gminy Lubiewo

MIEJSCE: Lubiewo

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Hanna Barakat, Bogumiła Górską, Natalia Górską, Monika Januszewska, Izabela Kotłęga, Marcin Gręźlikowski, Adam Lewartowski, Piotr Nykowski, Halina Parszyk, Błażej Szymański

W tym roku zrealizowaliśmy Lato w teatrze w Lubiewie po raz piąty! Motywami przewodnimi były latawce i marzenia. Rozpoczęliśmy od wyprawy do siedziby naszego partnera – Fundacji Cudawianki i Warsztatowni Kreatywności – gdzie budowaliśmy latawce. Wycieczka była również czasem wspólnej zabawy i poznawania się. W czasie puszczenia latawców mierzyliśmy się z niesprzyjającym wiatrem. Zainspirowani tym faktem, wykorzystaliśmy motyw żywiołów do dalszych działań. Pracowaliśmy artystycznie w ramach trzech warsztatów: teatralnego, graficznego oraz muzycznego. Powstały wielkogabarytowe smoki-żywioły, które obrazowały jak różnorodny jest świat, ale także i my. Stworzone latawce wykorzystaliśmy również do animowania smoków. Muzyka grana na żywo podczas pokazu była dostosowana do gry aktorskiej i animowania smoczycich figur. Stworzyliśmy również piosenkę, która oddawała charakter poszczególnych żywiołów. Finał był prawdziwym świętem, w czasie którego podzieliliśmy się z widzami i widzami efektami naszej pracy. W czasie pokazu teatralnego zaprezentowaliśmy smoki-żywioły zarówno z poziomu sceny, jak i wychodząc w przestrzeń zajmowaną przez widowie, co zrobiło ogromne wrażenie. Muzyka grana na żywo zachwycała publiczność, czego dowodem były gorące, rytmiczne brawa. Ostatni dzień był czasem celebracji i ponownych spotkań w grupach warsztatowych, by podziękować sobie za wspólne działania.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Jeśli zastanawiasz się, czy spróbować i czy warto – skontaktuj się z osobą, instytucją, organizacją, która realizowała Lato w teatrze. Dowiesz się, jak wyjątkowy jest ten program i jakie pozostawia efekty. Jest ich naprawdę duuużo! Nie ma drugiego tak świetnego programu – pozwala on rozwijać prowadzącego i uczestnika. Warto robić takie projekty. Nasz przyniósł dużo radości, szczerości, wspólnych rozmów. Jest inspiracją do dalszych działań i motywacją na każdy dzień.

Latoteatralne przeżycia to budujące doświadczenie na całe życie.

Adam Lewartowski (prowadzący warsztat muzyczny)

Lwt jest też o odpuszczaniu – chociaż moje ego nie zawsze chciało odpuścić. Ostatecznie cel został osiągnięty, elementy finału powstały mimochodem i przebiegł on bez spinki.

Marcin Gręźlikowski (prowadzący warsztat graficzny)

Wzruszenie, szok – jak dzieci działały ze smokami! Udział w projekcie był dla mnie nowym doświadczeniem i prze-wartościowaniem: nie poprawiałem niczego, co stworzyły dzieci, porzuci-łem swoje artystyczne ego, a wszystko i tak się zgrało – to był dla mnie ogrom emocji.

Błażej Szymański
(prowadzący warsztat teatralny)

Wzruszenie, duma! Duma! My razem z dziećmi: obserwatorzy = uczestnicy.

Halina Parszyk
(opieka pedagogiczna)

Finał to radość, zachwyt, wzruszenie, wdzięczność wobec prowadzących za realizację projektu.

Bogumiła Górską
(opieka pedagogiczna)

Wszystkie działania zjednoczyły oso-by prowadzące i uczestniczące. Finałowa piosenka to wisienka na torcie. Czuliśmy się dobrze w swoim towarzy-stwie. Pokaz był bardzo wzruszający.

Iza Kotłęga
(koordynatorka)



PAMIĄTKA Z WAKACJI

REALIZACJA: Fundacja W to mi graj

MIEJSCE: Chorzów

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Agnieszka Batóg, Krzysiek Bętkowski, Marcin Drzazga, Łukasz Franusik, Dominika Kwapulińska, Weronika Łacek, Piotr Myszczyżyn, Marta Prochowska, Mateusz Świstak

Bursztynek, bursztynek, znalazłam go na plaży... A Ty? Jaką masz ulubioną pamiątkę z wakacji? Muszelkę, ciupagę, dziwny kamyczek? A może... nawiązaną przyjaźń? Wakacje to fantastyczny czas, by przeżywać przygody, poznawać nowych ludzi i kolekcjonować pozytywne wrażenia. Podczas Lata w teatrze w chorzowskim skansenie pracowaliśmy nad dobrymi wspomnieniami dzieci i młodzieży. Sięgaliśmy też do ich pamięci po opowieści, które im przekazano. Przestrzeń „Górnośląskiego Parku Etnograficznego w Chorzowie” dostarczyła nam (nie)zapomnianych historii zapisanych w budynkach, obiektach. Odkryliśmy historię industrialnego Chorzowa, znanego dziadkom uczestników i uczestniczek (Stadion Śląski, Teatr Rozrywki, miejskie obiekty historyczne). Osoby uczestniczące wzięły udział w zajęciach: Przestrzeń pamięci, Domki pamięci, Teatr wyobraźni, Pamięć mięśniowa, To (nie) jest skansen. Zajęcia prowadzili instruktorzy Fundacji W to mi graj, Teatru Lufcik na Korbkę oraz Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Uważajcie: to wciąż. Lato w teatrze to (najprawdopodobniej) najlepszy program grantowy w Polsce, mający szansę realnie wpływać na kulturę współpracy różnych środowisk. Daje poczucie sensu, ale z drugiej strony jest tak pracowity, że tylko prawdziwe zaangażowanie i autentyczność dają tu szansę powodzenia. Musicie mieć gotowość do dołączenia do charyzmatycznej społeczności, musicie lubić ludzi i kochać dzieciaki.

Lato w teatrze to nasza ulubiona pamiątka z wakacji!

Agnieszka Batóg
(koordynatorka)



PTASIE OBRAZKI

REALIZACJA: Grupa Inicjatywna Baranówko

MIEJSCE: Brodnica

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Joanna Konarska, Dorota Lisiak, Agnieszka Ostrowska, Katarzyna Owsiana, Aleksander Prusimski, Małgorzata Sajkiewicz, Radosław Sajkiewicz, Joanna Sykulska, Grażyna Wydrowska

Projekt adresowaliśmy do dzieci i młodzieży wiejskiej w wieku od 9–15 lat, głównie z Brodnicy w Wielkopolsce. Wiersz Krystyny Miłobędzkiej „Wróble” był punktem wyjścia do naszych rozważań. Podczas zajęć rozmawialiśmy o dojrzewaniu, czyli „wyfruwaniu z gniazd”, łącząc ten element z krótkimi fragmentami twórczości Etgara Kereta oraz Érica–Emmanuela Schmitta „Oskar i Pani Róża”. Każdy dzień, każde spotkanie w procesie warsztatowym znalazło swoje miejsce w pokazie końcowym. Wykonywaliśmy różne ćwiczenia, tworzyliśmy etiudy i wychodziliśmy w przestrzeń przepięknej Brodnicy. Sięgnęliśmy do historii miejsca i ludzi: byliśmy w odwiedzinach w gospodarstwie rolnym, gościliśmy w przepięknym pałacu, odbywaliśmy spacer po miejscowości, kosztowaliśmy naleśników podczas wizyty w Kole Gospodyń Wiejskich „Aktywne Brodniczanki”. Wszystko to potem znalazło swoje odzwierciedlenie w działaniach scenicznych. Projekt pozostawił po sobie przyjaźnie, wspomnienia i doświadczenia. Młodzi poznali się, stworzyli zespół, nawiązali nowe wzmacniające relacje. Dowiedzieli się, że to, co oni mają do powiedzenia jest ważne. Wnosili swój punkt widzenia, a teatralną formę pomagała w podkreślaniu jego znaczenia. Niektórzy po raz pierwszy mieli kontakt ze zwierzętami gospodarskimi, rozmawiali z dorosłymi o interesach, zadawali pytania i odważali się mówić to, co każdy z nich myśli – mimo że czasem sprawiało nam to kłopot w pracy.

Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Przygotuj się na pełną wyzwań, ale i radości przygodę z programem Lato w teatrze! Najważniejszy w jest rozwój młodych ludzi. Wszystko zależy od tego, czy dzieci i dorośli mają gotowość do wspólnej pracy. Kiedy dziecko przeżywa rozterki, emocjonalną burzę, towarzyszenie empatycznego i uważnego dorosłego może zdziałać cuda! Doświadczaliśmy takich momentów wielokrotnie podczas tegorocznej edycji Lwt. Jako dorośli możemy podążać za młodymi i ich potrzebami. Ważne, żeby im zaufać. Oni wiedzą, co robią! Złota zasada: połącz kreatywność z planowaniem – znajdź równowagę między luzem a organizacją. Wsłuchaj się w potrzeby osób uczestniczących i swojego zespołu, rozwijaj empatię i otwartość na różne pomysły. Zadbaj o komfort i inspirujące warunki dla kadry. Pamiętaj o materiałach i narzędziach, poznaj lokalne otoczenie projektu i miej gotowość na zmiany. Najważniejsze – działaj uważnie i z pasją!

Po realizacji projektu pozostaje we mnie refleksja o sile wspólnoty i kreatywności, która rodzi się (czasem w nierównomiernym tempie, w mocnych emocjach), gdy ludzie o różnych doświadczeniach spotykają się we wspólnym działaniu. Siłą naszej kadry była różnorodność kompetencji, umiejętności, osobowości. Zrozumiałam, jak ważne jest stworzenie przestrzeni, w której każdy czuje się swobodnie i może wyrazić siebie. Nie było to łatwe, ale pokazało mi, że teatr to coś

więcej niż sztuka – to może być przestrzeń dialogu, współpracy, współodczuwania. Niezależnie od tego, czy finalnie zrealizujecie etiudę teatralną, film, teledysk czy działanie performatywne, najważniejszy jest proces i droga, którą przeszliście razem, towarzysząc dzieciom. A ile jest przy tym zabawy, wzruszeń! I to jest dla mnie najpiękniejsze – nigdy nie wiadomo, co się wydarzy.

Małgorzata Sajkiewicz
(prowadząca działania twórcze i wychowawczyni)



II WĘDROWNY OBÓZ TEATRALNY “KALIŚNIAKI”

REALIZACJA: Fundacja Teatr Latarnia

MIEJSCE: Borki, Załuki, Słuczanka, Sokoły, Królowy Most/Góra Św. Anny (Gmina Gródek i Gmina Michałowo)

ZESPÓŁ PROJEKTOWY: Michał Chrzanowski, Urszula Chrzanowska, Alaksiej Kołas, Katarzyna Kołodziejczak, Monika Kwiatkowska, Piotr Łasiewicki, Michał Stankiewicz, Magdalena Toczydłowska, Mateusz Tymura, Błażej Twarowski, Anna Wasilewska

Już szósty raz realizowaliśmy latoteatralny projekt – po raz drugi wybraliśmy unikatową formę wędrówki po wioskach skrytych w Puszczy Knyszyńskiej. Podczas obozu odbywały się twórcze zajęcia, które miały na celu uwrażliwienie osób uczestniczących na zanikający język białoruski oraz odkrywanie, artystyczne przetwarzanie i kultywowanie starych obrzędów i tradycji. Dzieci odkrywały i transponowały na własny język artystycznej wypowiedzi odchodzący świat lokalnej kultury pogranicza polsko-białoruskiego. Podczas projektu mogli wziąć udział w warsztatach: łowczo-reporterskich, muzykanckich, scenograficznych, teatralnych, a także tanecznych. Podczas warsztatowych spotkań podążały tropem słów i opowieści, uczyły się tradycyjnych pieśni, melodii, tańców, tworzyły kostiumy, rekwizyty i teatralne etiudy. Obozowa codzienność to wspólne posiłki, ogniska, rady indiańskie oraz wędrówki leśnymi drogami do puszczańskich wsi

tropem lokalnych społeczności – ostatnich świadków starego świata. Wszystko to odbyło się w duchu wspólnoty, plemienności, w rytmie wakacyjnej letniej przygody pachnącej własnym namiotem, dymem pieczonych kiełbasek, łąki, lasu... pod jasnym niebem.

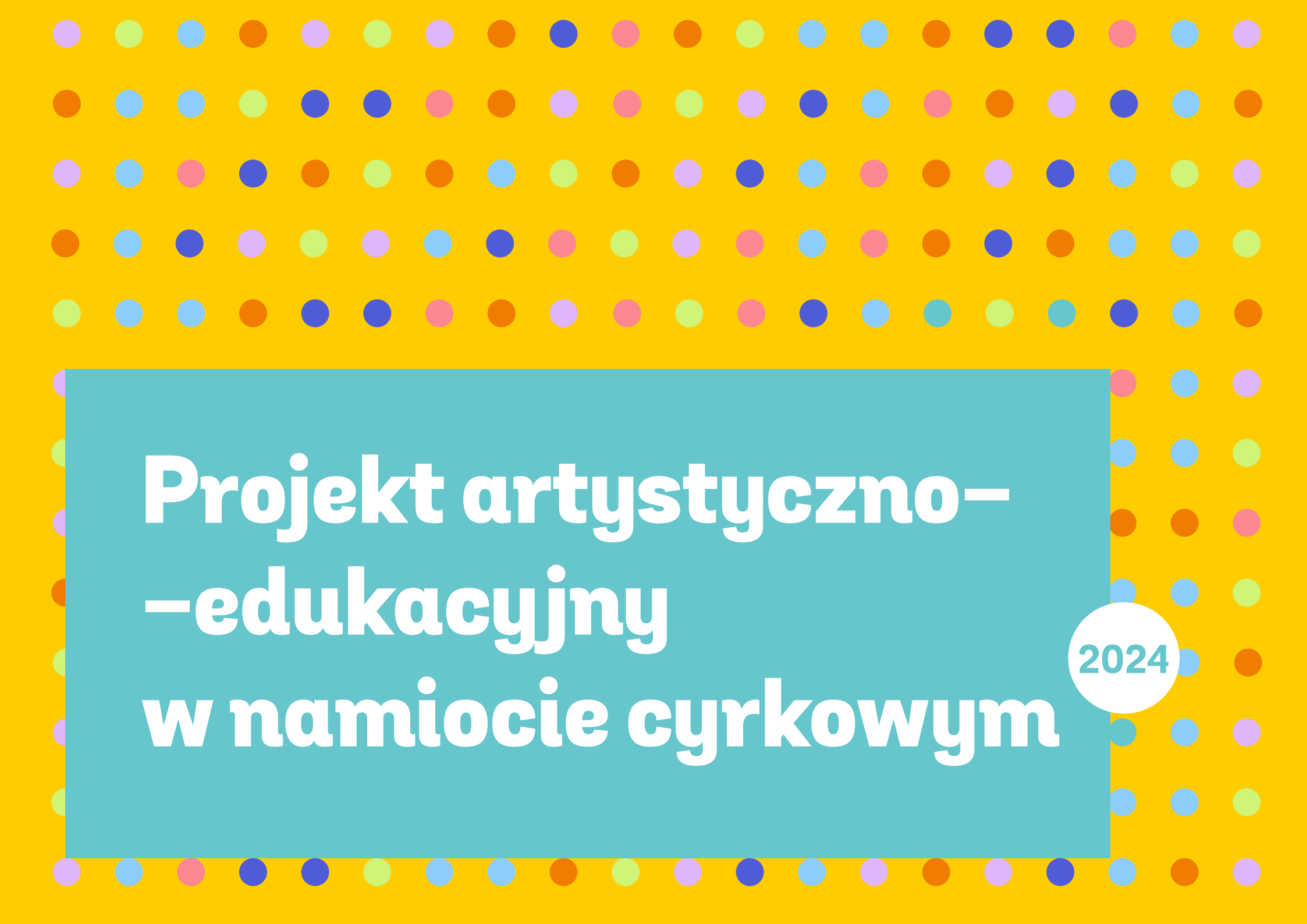
Co powiedzielibyście osobie, która chciałaby zrealizować projekt w ramach programu Lato w teatrze?

Dużo pracy, ogrom szczęścia!

Płyńcie, bo będziecie zgubieni.

Błażej Twarowski
(instruktor)





Projekt artystyczno- –edukacyjny w namiocie cyrkowym

2024

KWIAT PAPROCI

Spektakl Fundacji Teatr Latarnia w reżyserii Mateusza Tymury wyruszył w objazd po Polsce i odwiedził dziesięć niewielkich miejscowości: Borki, Miastkowo, Krypno i Kraśniany w województwie podlaskim, Cyców, Siennicę Różaną i Żółkiewkę w województwie lubelskim oraz Jedlnię-Letnisko, Wolanów i Iłżę w województwie mazowieckim. Jednym z założeń projektu było zwiększenie dostępności dla osób z różnymi potrzebami. W związku z tym w każdym województwie jednemu pokazowi spektaklu towarzyszyło tłumaczenie na polski język migowy.

Organizacje partnerskie:

- **Gminny Ośrodek Kultury w Mistkowie**
- **Koło Gospodyń Wiejskich w Kraśnianach**
- **Gminny Ośrodek Kultury w Krypcie**
- **Centrum Kultury w Siennicy Różanej**
- **Gminna Biblioteka Publiczna w Cycowie**
- **Ośrodek Kultury Samorządowej w Żółkiewce**
- **Gminny Ośrodek Kultury w Jedlni-Letnisku**
- **Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Wolanowie**
- **Centrum Kultury i Turystyki w Iłży**

Na udział ośrodków w projekcie złożyły się:

1. **Spotkanie otwierające dla reprezentacji wszystkich zaproszonych do współpracy instytucji (7 czerwca 2024).**
2. **Odwiedziny namiotu cyrkowego w partnerskich miejscowościach obejmujące każdorazowo warsztaty teatralne dla dzieci i młodzieży, koncert i paradę dla lokalnej społeczności oraz prezentację przedstawienia (11–29 sierpnia 2024).**
3. **Ewaluacja projektu w Warszawie (28–29 października 2024).**

O SPEKTAKLU:

„Kwiat paproci” powstał na bazie baśni Ignacego Kraszewskiego pod tym samym tytułem nawiązującej do tradycji Nocy Świętojańskiej. Bohater – dobry, pogodny i ciekawy świata Jacuś – marzy, by odnaleźć magiczny kwiat paproci, który może przynieść bogactwo i szczęście jego ukochanej rodzinie. W drodze po złoty kwiat, w drodze ku dorosłości mierzy się z leśnymi strachami oraz własnymi słabościami. Wreszcie spełnia swoje największe pragnienie, lecz staje przed kluczowym pytaniem o to, czym jest prawdziwe szczęście.

Na scenie pojawiają się artyści i artystki cyrkowe, muzycy, aktorki i aktorzy dramatyczni oraz lalkarki i lalkarze. Zapraszają publiczność do podróży ku prawdzie o wartościach i relacjach.

AKTORZY: Paula Czarnecka, Paulina Karczewska, Błażej Piotrowski, Zbigniew Rusiłowicz, Błażej Twarowski, Mateusz Tymura oraz Żaneta Adamczyk, Michał Chrzanowski, Urszula Chrzanowska, Grzegorz Jastrzębski, Katarzyna Kołodziejczak, Krzysztof Kostera



TWÓRCY:

scenariusz i reżyseria: Mateusz Tymura

choreografia: Błażej Twarowski

muzyka: Zbigniew Rusiłowicz oraz Kapela Braci Rejwów

scenografia i kostiumy: Sylwia Maciejewska z zespołem w składzie: Zoia Anisimova, Aliaksiej Kolas, Nastia Magdziak, Katarzyna Mystkowska, Róża Turlińska, Stefan Wyszkowski

pracownia krawiecka: Monika Kwiatkowska

światło: Michał Jerzy Dąbrowski

dźwięk: Michał Chrzanowski

technika: Piotr Łasiewicki, Michał Strokowski

wsparcie techniczne: Tomasz Motłoch, Krzysztof Diabeł Prymaka, Jacek Zarzecki

kierownik techniczny projektu: Dariusz Adamski

promocja: Kamila Paprocka-Jasińska (Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego)

produkcja: Paulina Karczewska i Przemysław Waczyński (Fundacja Teatr Latarnia), Emilia Malczyk (Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego)

wolontariuszki: Daria Andrzejczyk, Klaudia Andrzejczyk, Sofia Tokajuk

O WARSZTATACH TOWARZYSZĄCYCH:

Spektaklowi towarzyszyły cztery różne warsztaty dla dzieci i młodzieży: cyrkowo-ruchowy, animacji, plastyczny i muzyczny. Wszystkie nawiązywały nie tylko do form, ale i treści spektaklu, wprowadzając uczestniczki i uczestników w świat głównego bohatera. Prowadzone były przez aktorów i aktorki, lalkarzy i lalkarki, scenografkę, muzyków, artystów i artystki sztuki cyrkowej. W ich trakcie dzieci i młodzież poznały podstawy animacji form lalkowych, muzykowały na tradycyj-

nych instrumentach (wykorzystywanych w spektaklu), brały udział w cyrkowych zabawach oraz przygotowały flagę swojej miejscowości z marzeniami, która podróżowała z namiotem cyrkowym do kolejnych miejsc.

EWALUACJA PROJEKTU „KWIAT PAPROCÍ”:

Spotkanie ewaluacyjne, które odbyło się w październiku w Warszawie, było czasem podsumowania współpracy pomiędzy Instytutem Teatralnym i partnerskim ośrodkami kultury. Podzieliliśmy się wzajemnie wnioskami i rekomendacjami, które pomogą zmieniać i ulepszać program w przyszłości. Wzięliśmy wspólnie udział w warsztacie „Komunikacja. Niezbędnik” oraz obejrzelśmy spektakl „You Can Fail! Porażka Show” w reż. Justyny Sobczyk i uczestniczyliśmy w towarzyszących mu zajęciach.

Projekt realizowany był w ramach programu Lato w teatrze. Dofinansowano go ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Partnerem medialnym tegorocznego objazdu było Polskie Radio Dzieciom.

Elementy składowe programu

2024

Od wielu lat staramy się, by Lato w teatrze dawało możliwość rozwoju osób, ale także zespołów projektowych, instytucji i organizacji, które biorą w nim udział. Dlatego w każdej edycji przygotowujemy wiele inicjatyw, które temu służą. Poniżej opisujemy tegoroczne działania.



WEBINARY

Po ogłoszeniu konkursu grantowego odbyła się seria webinarów skierowanych do osób zainteresowanych składaniem wniosku w programie. Prowadziły je koordynatorki programu oraz osoby z grupy wspierającej. Celem spotkań było przybliżenie idei Lata w teatrze i kwestii formalno-organizacyjnych. Po ogłoszeniu wyników konkursu prowadzimy także kolejne spotkania informacyjne dla osób koordynujących projekty. W 2024 roku odbyły się online następujące wydarzenia:

- 1. „Spotkanie dla piszących wnioski” | prowadzenie: Katarzyna Kotarska, Joanna Krukowska-Gulik**
- 2. „O co chodzi w Lecie w teatrze? Idee programu” | prowadzenie: Paulina Andruczyk, rozmówczyni i rozmówca: Katarzyna Krajewska, Pamela Leończyk, Sebastian Świąder, Agnieszka Drelich-Magdziak**
- 3. „Dla kogo i po co robimy Lato w teatrze? O słuchaniu i włączaniu uczestników i uczestniczek” | prowadzenie: Karolina Pluta, rozmówczyni: Wiktoria Rutkowska, Weronika Idzikowska i Joanna Pietraszek**
- 4. „Lato w teatrze to program rozwojowy” | prowadzenie: Karolina Jastrzębska-Mitzner, rozmówczyni i rozmówca: Alicja Brudło, Tomasz Hanaj, Barbara Pasterak**
- 5. „Spotkanie dla beneficjentów konkursu Lato w teatrze 2024 tuż przed realizacją projektów” | prowadzenie: Joanna Zawadzka i Joanna Krukowska-Gulik**
- 6. „Spotkanie dla beneficjentów konkursu Lato w teatrze 2024 po realizacji projektów” | prowadzenie: Joanna Krukowska-Gulik i Joanna Zawadzka**



Paulina Andruczyk



Pamela Leończyk



Agnieszka Drellich-Magdziak



Katarzyna Krajewska



Sebastian Świąder

PALĄCE TEMATY PEDAGOGIKI TEATRU



Planujemy raz do roku organizować w Instytucie Teatralnym spotkania pod hasłem „Palące tematy pedagogiki teatru”. W marcu zaprosiliśmy środowisko na pierwsze spotkanie z tego cyklu skupione wokół tematu dobrostanu dzieci i młodzieży w pracy pedagogiczno-teatralnej. W jego ramach odbyły się:

- 1. Pokaz spektaklu „Nauka pływania” z Teatru im. Hansa Christiana Andersena w Lublinie w reż. Małgorzaty Adamczyk, Joanny Rzączyńskiej oraz Krzysztofa Rzączyńskiego;**
- 2. Panel dyskusyjny „Jak pracować teatralnie z dziećmi i młodzieżą, dbając o dobrostan uczestniczek i uczestników?”, w którym udział wzięły młode aktorki i aktorzy grający w spektaklu „Nauka pływania”, reżyser spektaklu, a także pedagoga teatru.**
- 3. Dyskusje w małych grupach wokół pytań. Jakie tematy pojawiają się w naszej pracy z dziećmi i młodzieżą i jak możemy z nimi pracować? Jak możemy wspierać siebie jako osoby prowadzące procesy twórcze z młodzieżą? Czy i jak myślimy o widowni naszych spektakli realizowanych z młodymi ludźmi?**
- 4. Warsztaty: „Krajobraz odpoczynku. O dobrostanie osób pracujących teatralnie z dziećmi i młodzieżą” prowadzone przez Emilię Malczyk i Justynę Sobczyk.**

Spotkanie zorganizowałyśmy w odpowiedzi na tematy wyłonione wspólnie z osobami biorącymi udział w pierwszych obchodach Ogólnopolskiego Dnia Pedagogiki Teatru – prosiliśmy wówczas o wskazanie najważniejszych dla uczestników i uczestniczek kwestii w ich pracy.



MODUŁ WSPARCIE DLA ZESPOŁÓW PROJEKTOWYCH

To już druga edycja, podczas której każdy zespół projektowy zapraszamy do rozłożonej na trzy spotkania współpracy z wyznaczoną osobą. Ta formuła powstała, by odpowiedzieć na zróżnicowane potrzeby realizatorów i realizatorek zgłaszane w sprawozdaniach. Osoba wspierająca ma za zadanie ułatwić członkom i członkiniom zespołu komunikację dotyczącą ich współpracy i priorytetów w projekcie. Spotkania z nią służą lepszemu poznaniu się kadry, ustaleniu wspólnego celu, zakresów odpowiedzialności i zakontraktowaniu współpracy projektowej oraz podsumowaniu jej. Przy tworzeniu tego modułu towarzyszyło nam przekonanie, że warto przyglądać się swojej pracy i rozmawiać o niej, by dbać o jakość realizowanych działań, ale też dobrostan tych, którzy je tworzą. Grupę wspierającą tworzą osoby, które łączą doświadczenie w programie Lato w teatrze z kompetencjami trenerskimi i pedagogiczno-teatralnymi. W 2024 roku wsparcie zespołom zapewniało następujące grono: Paulina Andruczyk, Alicja Brudło, Agnieszka Drelich-Magdziak, Tomasz Hanaj, Weronika Idzikowska, Karolina Jastrzębska-Mitzner, Katarzyna Krajewska, Pamela Leończyk, Barbara Pasterak, Joanna Pietraszek, Karolina Pluta, Wiktoria Rutkowska, Sebastian Świąder.

Ponadto osoby wspierające prowadziły spotkania i warsztaty online. Grupa bierze także udział w działaniach skoncentrowanych na jej rozwoju: spotkaniach, warsztatach oraz superwizjach.



SZKOLENIE MAJOWE

Obowiązkowe szkolenie dla przedstawicieli i przedstawicielek ośrodków, które otrzymały dofinansowanie, odbyło się w Kazimierzu Dolnym. Prowadziły je Maria Babicka, Katarzyna Kotarska, Joanna Krukowska-Gulik oraz Joanna Zawadzka. Głównym celem była integracja w gronie osób koordynujących projekty oraz przygotowanie do realizacji półkolonii/kolonii. Osoby uczestniczące mogły przyjrzeć się swoim projektom, zespołowi, który będą współtworzyć i grupie, którą chcą zaprosić do udziału oraz zastanowić się, o co i jak chcą dbać podczas realizacji. Osoby z grupy wspierającej moderowały rozmowy i prace w mniejszych zespołach nad szczegółowymi zagadnieniami.

**Zobacz film
o szkoleniu**



1010 W 10.01.20



Instytut Teatralny

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego



SZKOLENIA ONLINE

W maju i czerwcu odbyły się warsztaty dla beneficjentów programu w formule online, w których uczestniczyło łącznie prawie 100 osób. Oto poruszane tematy i osoby prowadzące:

Kuratorium i organizacja projektu

prowadzenie: Alicja Brudło, Joanna Krukowska–Gulik

Empatyczna komunikacja

prowadzenie: Weronika Idzikowska i Wiktoria Rutkowska

Jak pracować i integrować w nurcie pedagogiki teatru?

prowadzenie: Karolina Jastrzębska–Mitzner i Joanna Pietraszek

Zróbmy sobie pokaz – sprawdzone pomysły i inspiracje

prowadzenie: Karolina Pluta i Sebastian Świąder

Projektowanie warsztatów w oparciu o potrzeby osób uczestniczących

prowadzenie: Agnieszka Drelich–Magdziak i Barbara Pasterak

Dobrostan w projekcie: dbanie o energię zespołu i swoje potrzeby

prowadzenie: Paulina Andruczyk i Karolina Pluta

Tworzenie kontraktu z dziećmi i z młodzieżą

prowadzenie: Weronika Idzikowska i Pamela Leończyk

Sojusznicy projektu – współpraca z rodzicami i społecznością lokalną

prowadzenie: Agnieszka Drelich–Magdziak i Tomasz Hanaj



 Asia Krukowska-Gulik, Lwt	 Katarzyna Kotarska, Lwt	 Jola Turlej	 Mateusz - CKiS Tkalnia Ki...	 Aneta Muczyń
 Alicja Szulc, Stow Kultury ...	 Anna Falkowska	 Agata i Agata Słupski Ośr...	 MCK Ciechocinek	 HUAWEI P30 lite
 Aga WOAK Toruń	 Rafał Leszczynski - Dobre	 Olga Zamek Bełżyce	 Ewa Bartoszek	 Anna Nowak Teatr Atene...
 Katarzyna Jankowska Fun...	 Julia Rach...	 nt...	 Marta Jakubowska MCK ...	 Szymon Bojdo
 Agata Warda-Stowarzysz...	 Kasia Mro...	 JO Od wszystkich	 zanetagorecka	 Katarzyna Szumlas

EWALUACJA

Ewaluacja to nieodłączna część programu Lato w teatrze. Po każdej edycji spotykamy osoby reprezentujące zespoły projektowe, by z dystansem spojrzały na realizowane przez siebie działania, ale przede wszystkim zberamy refleksje dotyczące prowadzenia programu i jego składowych. To dla nas bardzo ważny moment. Zebrane potrzeby i oczekiwania wpływają na nasze myślenie o zmianach w formule programu. Ewaluację dla osób z zespołów projektowych prowadziły Iza Gawęcka i Magda Jasińska, a ewaluację grupy osób wspierających prowadziły Marią Babicka oraz Joanna Krukowska-Gulik.





OGÓLNOPOLSKI DZIEŃ PEDAGOGIKI TEATRU

Bardzo zależało nam na tym, by pedagodżki i pedagodzy teatru mieli swoje święto, a dzięki niemu okazję do spotkania się oraz podejmowania refleksji na temat swojej pracy. W dziale Pedagogiki Teatru wyłoniłyśmy hasło tegorocznych obchodów, które w naszej intencji miało być impulsem do odkrywania tego, co potrzebne, inspirujące i ważne, by wciąż tę dziedzinę praktykować – brzmiał ono: „Pedagogika teatru jako kultura współpracy”.

Wierzymy – a w zespole same doświadczamy tego – że pedagogika teatru może służyć nie tylko pracy w grupie podczas realizowania działań projektowych, ale również kształtować współpracę w codziennym funkcjonowaniu organizacji czy instytucji kultury.

Obchody rozpoczął wieczór integracyjny w Instytucie Teatralnym prowadzony przez pracowniczki Działu Pedagogiki Teatru. Kolejnego dnia można było wziąć udział w warsztatach zaproszonych przez nas trenerek i trenera:

- 1. Magdalena Przybysz (choreografka, psycholożka, edukatorka):** „Koregulacja – jak możemy razem wspierać się w zespole?”
- 2. Paulina Jędrzejewska (facylitatorka, superwizorka, coachka):** „Chwila zatrzymania: znajdź sens w pauzie”
- 3. Maciej Ścibor (trener/coach):** „Konstruktywna konfrontacja jako metoda komunikacji we współpracy”

Odbываły się także spotkania i warsztaty wybrane do realizacji spośród zgłoszonych przez chętne osoby:

- 1. Aleksandra Antoniuk:** „Uzgadnianie ze sobą i w grupie – narzędzia wspierające komunikację i dobrostan w zespole”.
- 2. Katarzyna Lalik:** „Laboratorium synergii zespołowej. Czyli współdziałanie, porozumienie i partnerstwo metodami improwizacji stosowanej”.
- 3. Radek Kaliski:** „Muzyczny LAB”.
- 4. Aleksandra Skotarek:** „Kultura współpracy w pracy nad spektaklem”;
- 5. Nadia Szypitow:** „WSPÓŁtulenie – eksploracja ruchowa”.
- 6. Ewelina Knajdek–Marcinkowska:** „Międzynarodowy wolontariat wspierający Lato w teatrze. Case study + działania warsztatowe”.

Bardzo chcieliśmy współtworzyć z innymi osobami to wydarzenie i niezwykle się cieszymy, że nam się to udało!

Zobacz film
z wydarzeń





lało w teatrze

2024